

~ 1 ~

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસક્રમ

PROGRAM CODE : HNGU 2012

॥ અભ્યાસક્રમ ॥

(રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ)

M.A. : SANSKRIT

જૂન : ૨૦૧૯ થી ક્રમશઃ અમલમાં



Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસક્રમ

-: અભ્યાસના હેતુઓ :-

- (૧) પ્રસિદ્ધ સંસ્કૃત પ્રશિષ્ટ નાટકોના અભ્યાસથી નાટકીય તત્વનો પ્રાથમિક પરિચય વિદ્યાર્થી સંસ્કૃત નાટકોના જ્ઞાનથી પરિચિત થશે.
- (૨) વૈદિક વાઙ્મયના વૈભવનો પરિચય વિદ્યાર્થી નિરુકત તથા નિર્વચનકારની મદદથી વેદનો અભ્યાસ કરી શકે.
- (૩) પ્રાચીન ભારતીય આદર્શ કૌટુંબિક જીવનની સમજણ વર્તમાન સમયમાં રામાયણ , મહાભારત અને પુરાણના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી આદર્શ જીવનની શૈલી જાણશે.
- (૪) વિદ્યાર્થી ભાષાવિજ્ઞાનની ભારતીય પરંપરા અને પાણિનિના વ્યાકરણને જાણી શકે.
- (૫) વિદ્યાર્થી રૂપક પ્રકારોથી પરિચિત થાય, વિદ્યાર્થી ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રની સમજ સાથે સંસ્કૃત નાટ્ય પરંપરાથી પણ અવગત થાય.
- (૬) વિદ્યાર્થી દશરૂપક પ્રકારોથી પરિચિત થાય, વિદ્યાર્થી ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રની સમજ સાથે સંસ્કૃત નાટ્ય પરંપરાથી પણ અવગત થાય.
- (૭) વિદ્યાર્થી વેદાન્તશાસ્ત્રથી પરિચિત થાય, વિદ્યાર્થી ભારતીય દર્શનશાસ્ત્રની સમજ સાથે વેદાન્ત પરંપરાથી પણ અવગત થાય.
- (૮) વિદ્યાર્થીઓ પુરાણશાસ્ત્રને જાણી ભગવાન વિષ્ણુના અવતારો અને તત્ત્વજ્ઞાનને જાણો.
- (૯) કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્રનો પરિચય તથા અભ્યાસ કરી શકે .
- (૧૦) વિદ્યાર્થીઓ પુરાલિપિ:, અભિલેખ:, શિલાલેખ: થી અવગત થાય.
- (૧૧) વિદ્યાર્થીઓ વૈદિક વાઙ્મયના વૈભવનો પરિચય તથા વેદનો અભ્યાસ કરી શકે.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A. : SANSKRIT SYLLABUS

SEMESTER	COURSE CODE	COURSE NAME [NAME OF PAPER]	Question Style	Internal Marks	External Marks	Total Course Credit
4	C.C.-401	गद्य साहित्य- हर्षचरितम् (पंचमोच्छ्वासः) कादम्बरी (महाश्वेतावृतान्त)	5	30	70	4
4	C.C.-402	वैदिक साहित्य – नियत सूक्तो,आभ्यास,पदपाठ	5	30	70	4
4	C.C.-403	कौटिल्यनु अर्थशास्त्र- अधिकरण - ५ थी ८	5	30	70	4
4	C.C.-404	पुरालिपिः, अभिलेखः, शिलालेखः	5	30	70	4
4	I.D.-405(A)	अलंकारशास्त्र-काव्यमीमांसा (1 से 5 अध्याय) साहित्यदर्पणः - ओक अध्ययन	5	30	70	4
4	I.D.-405(B)	दर्शनशास्त्र-सर्वदर्शनसंग्रह - श्रीमन्माधवाचार्यकृतः - जैनमत, बौद्धमत	5	30	70	4
4	I.D.-405(C)	पुराणशास्त्र-अग्निपुराण अ. १ थी २५	5	30	70	4

नोंधः (१) रेग्युलर अने अेकसटर्नल विद्यार्थीओ माटे आ ७ अभ्यासक्रम समान रलेशे.

(२) रेग्युलर विद्यार्थी माटे कोलेजमांथी लेवाती परीक्षाना टरेक पेपरनी आंतरिक परीक्षाना ३० गुणमांथी , आंतरिक परीक्षाना १५ गुण रलेशे.

(३) सेमिनारना १० गुण गणेशे , विषय अंतर्गत दस मिनट वक्तव्य आपवानु रलेशे.

(४) असाईन्मेन्टना ५ गुण रलेशे. विद्यार्थीओे इणवेला विषय पर पंटर पृष्ठनुं लभारु आपवानु रलेशे.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. જૂન ૨૦૧૮ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવનાર અભ્યાસક્રમ
સંસ્કૃત એમ.એ.સેમેસ્ટર-૧ થી ૪
હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી
સંસ્કૃત એમ.એ.સેમેસ્ટર-૪

પેપરનં.	વિષય કોડ	કોર્સનું નામ	કોર્સ ક્રેડીટ
૬	૪૦૧-Core Course	હર્ષચરિતમ્ (પંચમોચ્છવાસઃ)- ૧ થી ૨૦ પેરેગ્રાફ કાદમ્બરી (મહાશ્વેતાવૃતાન્ત) -૧ થી ૧૪ પેરેગ્રાફ	૪
૭	૪૦૨-Core Course	વૈદિક સાહિત્ય – નિયત સૂક્તોનું અધ્યયન:- ઋગ્વેદ- વરુણ (1.25), સૂર્ય (1.125), ઇન્દ્ર (2.12), ઉષ્ણ (3.61), પર્જન્ય (5.83), પુરુષ (10.90), હિરણ્યગર્ભ (10.121), વાક્ (10.125), નાસદીય (10.129), શુક્લ યજુર્વેદ- પ્રજાપતિ (1.5), શિવસંકલ્પ (1.6), અથર્વવેદ- રાષ્ટ્રાભિવર્દનમ્ (1.29), કાલ (10.53) , આખ્યાન-શુનઃશેષ, પદપાઠ- સ્વર-ઉદાત્ત, અનુદાત્ત, તથા સ્વરિત	૪
૮	૪૦૩-Core Course	કૌટિલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર- અધિકરણ - ૫ થી ૮	૪
૯	૪૦૪- Core Course	પુરાલિપિઃ, અભિલેખઃ, શિલાલેખઃ	૪
૧૦	૪૦૫- Inter Maly Disciplinary Course	(A) અલંકારશાસ્ત્ર (1) કાવ્યમીમાંસા (1 સે 5 અધ્યાય) (2) સાહિત્યદર્પણઃ - એક અધ્યયન (B) દર્શનશાસ્ત્ર સર્વદર્શનસંગ્રહ - જૈનમત, બૌદ્ધમત (C) પુરાણશાસ્ત્ર અગ્નિપુરાણ અ.૧ થી ૨૫	૪.



Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

हेमचन्द्राचार्य उत्तर गुजरात युनिवर्सिटी, पाटण
अ.म.अ. संस्कृत सेमेस्टर-४ अभ्यासक्रम

कोर्ष :- 401 , विषय-गद्यकाव्य, पुस्तक -

(1) हर्षचरितम् (पंचमोच्छवासः) नियतिर्विधाय.....जीवत्येव भर्तरि किमप्यध्यवसितं देव्या इति ।
१ थी २० पेरोग्राफ

(2) कादम्बरी (महाश्वेतावृतान्त) आलोकमात्रेणैवापगतश्रमो.....स्नानार्थमागतं मुनिकुमारकमपश्यम् ।
१ थी १४ पेरोग्राफ

कोर्ष उद्देश :- प्रसिद्ध संस्कृत गद्यकाव्यना अभ्यासथी गद्यकाव्यनो प्राथमिक परियय विद्यार्थी संस्कृत गद्यकाव्यना ज्ञानथी परिचित थशे.

नंभर	प्रकार	विषय	पुस्तक	अेकम
संस्कृत - 401	कोर कोर्स	गद्यकाव्य	(1) हर्षचरितम् (पंचमोच्छवासः) (2) कादम्बरी (महाश्वेतावृतान्त)	१. गद्यकाव्यनो परियय २. पुस्तक , अनुवाद, संदर्भ ३. जनरल विवेचन ४. जनरल परामर्श ५. टूंकनोध

संदर्भ पुस्तको :-

- (१) हर्षचरितम् (पंचमोच्छवासः), संपादक , वसंतकुमार म. भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार अमदावाद -१
- (२) कादम्बरी (महाश्वेतावृतान्त), संपादक , वसंतकुमार म. भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार अमदावाद -१
- (३) कादम्बरी- बाण भट्ट, पंठित श्रीकृष्णमोहनशास्त्री, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी
- (४) कादम्बरी परिचय – राजनाथ पांडेय, श्री लक्ष्मी प्रकाशन, गोरखपुर
- (५) कादम्बरी- श्री भानुचन्द्र सिद्धचन्द्रगणि, अनु. प्रा. मोहनदेवपन्त, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी
- (६) बाणभट्ट की आत्मकथा – हजारीप्रसाद द्विवेदी, राजकमल प्रकाशन, दिल्ली
- (७) हर्षचरितम् – श्रीजगन्नाथ पाठक, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૪ અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ
સેમેસ્ટર-૪

પેપર-401 વિષય - ગદ્યકાવ્ય, પુસ્તક -

(3) હર્ષચરિતમ્ (પંચમોચ્છવાસઃ) નિયતિર્વિધાય.....જીવત્યેવ ભર્તરિ કિમપ્યધ્યવસિતં દેવ્યા ઇતિ ।
૧ થી ૨૦ પેરેગ્રાફ

(4) કાદમ્બરી (મહાશ્વેતાવૃતાન્ત) આલોકમાત્રેણૈવાપગતશ્રમો.....સ્નાનાર્થમાગતં મુનિકુમારકમપશ્યમ્ ।
૧ થી ૧૪ પેરેગ્રાફ

401 Core Course કુલગુણ-૭૦

યુનિટ - ૧ (અ) કોઈ પણ એક ગદ્યખંડનું ભાષાંતર કરો .(બે ગદ્યખંડો હર્ષચરિતમ્ માંથી પૂછવા) (07)
(બ) કોઈ પણ એક ગદ્યખંડનું ભાષાંતર કરો .(બે ગદ્યખંડો કાદમ્બરી માંથી પૂછવા) (07)

યુનિટ - ૨ (અ) ગમે તે બે સંદર્ભ સમજાવો. (ચાર સંદર્ભ હર્ષચરિતમ્ માંથી પૂછવા) (07)
(બ) ગમે તે બે સંદર્ભ સમજાવો. (ચાર સંદર્ભ હર્ષચરિતમ્ માંથી પૂછવા) (07)

યુનિટ - ૩ કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (હર્ષચરિતમ્ માંથી પૂછવો) (૧૪)
અથવા

કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (હર્ષચરિતમ્ માંથી પૂછવો) (૧૪)

યુનિટ - ૪ કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (કાદમ્બરી માંથી પૂછવો) (૧૪)
અથવા

કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (કાદમ્બરી માંથી પૂછવો) (૧૪)

યુનિટ-૫. (અ) કોઈ પણ એક ટૂંકનોંધ ૧૫૦ શબ્દોમાં લખો. (બે હર્ષચરિતમ્ માંથી પૂછવી) (07)

(બ) કોઈ પણ એક ટૂંકનોંધ ૧૫૦ શબ્દોમાં લખો. (બે કાદમ્બરી માંથી પૂછવી) (07)




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

हेमचन्द्राचार्य उत्तर गुजरात युनिवर्सिटी, पाटण

એમ.એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૪ અભ્યાસક્રમ

કોર્ષ :-સંસ્કૃત 402, વિષય-વૈદિક અભ્યાસ, પુસ્તક- નિયત સૂક્તો,આખ્યાન,પદપાઠ

કોર્ષ ઉદ્દેશ :-વૈદિક વાક્યમયના વૈભવનો પરિચય તથા વેદનો અભ્યાસ કરી શકે.

નંબર	પ્રકાર	વિષય	પુસ્તક	એકમ
સંસ્કૃત -402	કોર કોર્સ	વૈદિક સાહિત્ય	નિયત સૂક્તોનું અધ્યયન:- (1) ઋગ્વેદ - વરુણ (1.25), સૂર્ય (1.125), ઇન્દ્ર (2.12), ઉષસ્ (3.61), પર્જન્ય (5.83), પુરુષ (10.90), હિરણ્યગર્ભ (10.121), વાક્ (10.125), નાસદીય (10.129) (2) શુક્લ યજુર્વેદ- પ્રજાપતિ (1.5), શિવસંકલ્પ (1.6) (3) અથર્વવેદ- રાષ્ટ્રાભિવર્દનમ્ (1.29), કાલ (10.53) , (4) આખ્યાન-શુન:શેપ- એક અધ્યયન (5) પદપાઠ- સ્વર-ઉદાત્ત, અનુદાત્ત, તથા સ્વરિત	૧. વેદોનો પરિચય ૨. સૂક્તોનો પરિચય ૩. મંત્રોનો અનુવાદ ૪. જનરલ વિમર્શ ૫. ટૂંકનોંધ

સંદર્ભ પુસ્તકો :-

- (૧) વૈદિક-સૂક્તસંગ્રહ: - સં.વસન્તકુમાર મનુભાઈ ભટ્ટ , સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર અમદાવાદ -૧, ૧૯૯૭
- (૨) એતરેય-બ્રાહ્મણે શુન:શેપાખ્યાનમ્- સં.વસન્તકુમાર મનુભાઈ ભટ્ટ , સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર અમદાવાદ -૧
- (૩) ઋગ્વેદસંહિતા-સાયણભાષ્ય,વૈદિક સંશોધન મંડલ,તિલક મહારાષ્ટ્ર વિદ્યાપીઠ,પૂના.
- (૪) ઋગ્વેદ કા સુબોધ ભાષ્ય-ડો.શ્રીપાદ દામોદર સાતવલેકર,સ્વાધ્યાય મંડલ,પારડી,વલસાડ




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
એમ.એ. સેમેસ્ટર-૪ અભ્યાસક્રમ

પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ

402 વૈદિક અભ્યાસ, પુસ્તક- નિયત સૂક્તો, આખ્યાન, પદપાઠ

પેપર – 402

Core Course કુલગુ – ૭૦

યુનિટ – ૧ નીચેનામાંથી ગમે તે ચાર મંત્રો અનુવાદ સહિત સમજાવો. (૧૪)

(આઠ મંત્રો પૂછવા.) ઋગ્વેદના સૂક્તોમાંથી ચાર, પ્રજાપતિ (1.5) સૂક્તમાંથી એક,
શિવસંકલ્પ (1.6) સૂક્તમાંથી એક, રાષ્ટ્રાભિવર્દનમ્ (1.29) સૂક્તમાંથી એક,
કાલ (10.53) સૂક્તમાંથી એક.

યુનિટ – ૨ ઋગ્વેદના સૂક્તોના આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

અથવા

ઋગ્વેદના સૂક્તોના આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ – ૩ ઋગ્વેદના સૂક્તોના આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

(પ્રજાપતિ (1.5) સૂક્તમાંથી, શિવસંકલ્પ (1.6) સૂક્તમાંથી)

અથવા

ઋગ્વેદના સૂક્તોના આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(રાષ્ટ્રાભિવર્દનમ્ (1.29) સૂક્તમાંથી, કાલ (10.53) સૂક્તમાંથી.)

યુનિટ – ૪ આખ્યાન-શુન:શેષ સૂક્તોના આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

અથવા

આખ્યાન-શુન:શેષ સૂક્તોના આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૫ ચાર માંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખવા પૂછવું. (૧૪)

(ઋગ્વેદના સૂક્તોના આધારે જેનો મંત્રોમાં કે જનરલ પ્રશ્નોમાં સમાવેશ થયો ન હોય તે સૂક્તોમાંથી)




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

हेमचन्द्राचार्य उत्तर गुजरात युनिवर्सिटी, पाटण

अ.म.अ. संस्कृत सेमेस्टर-४ अभ्यासक्रम

कोर्ष :-संस्कृत

४०३,

विषय- ४०३ कौटिल्य अर्थशास्त्र अधिकरण – ५ थी ८

कोर्ष उद्देश :- कौटिल्य अर्थशास्त्रनो परियय तथा अभ्यास करी शके .

नंभर	प्रकार	विषय	पुस्तक	अेकम
संस्कृत -४०३	कोर कोर्स	अर्थशास्त्र	(१) कौटिल्य अर्थशास्त्र अधिकरण – ५ थी ८	१. अर्थशास्त्रनी परंपरा अनुवाद २. अनुवाद सलित समञ्जति ३. जनरल विवेचन ४. जनरल परामर्श ५. टूंकनोध

संदर्भ पुस्तको :-

- (१) कौटिल्य अर्थशास्त्र अधिकरण –वायस्पति गैरोला, गीताप्रेस, योभम्बा विद्याभवन, वाराणसी
- (२) कौटिल्य के राजनीतिक एवं सामाजिक विचार-डॉ.मणिशंकर प्रसाद,मोतीलाल बनारसीदास,वाराणसी
- (३) भगवान कौटिल्य – कन्हैयालाल मुन्शी,किताब महल,इलाहाबाद
- (४) कौटिल्य अर्थशास्त्र- प्रो.प्राणनाथ विद्यालंकार,मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी
- (५) कौटिल्य अर्थशास्त्र – टी.गणपती शास्त्री,राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान,दिल्ली




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
એમ.એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૪ અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ

૪૦૩ કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્ર અધિકરણ - ૫ થી ૮

પેપર - 403

Core Course કુલગુણ - ૭૦

યુનિટ - ૧ નીચેનામાંથી ગમે તે ચાર અનુવાદ સહિત સમજાવો (૧૪)
(આઠ પૂછવા)

યુનિટ - ૨ કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્ર આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)
અથવા

કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્ર આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ - ૩ કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્ર આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)
અથવા

કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્ર આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ - ૪ કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્ર આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)
અથવા

કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્ર આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ - ૫ કોઈ પણ ચાર ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે ટૂંકનોંધ પૂછવી (૧૪)
(કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્રમાંથી પૂછવી)



હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ


I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૪ અભ્યાસક્રમ
કોર્ષ:- સંસ્કૃત 404, વિષય – લિપિઓ અને શિલાલેખો
(૧) પુરાલિપિ:, અભિલેખ:, શિલાલેખ:

કોર્ષ ઉદ્દેશ : વિદ્યાર્થી લિપિઓ અને શિલાલેખોથી પરિચિત થાય, વિદ્યાર્થી લિપિઓ અને શિલાલેખોની સમજ સાથે સંસ્કૃત લિપિઓ અને શિલાલેખોથી પણ અવગત થાય.

નંબર	પ્રકાર	વિષય	પુસ્તક	એકમ
સંસ્કૃત-404	કોર કોર્સ	લિપિઓ અને શિલાલેખો	પુરાલિપિ:, અભિલેખ:, શિલાલેખ:	૧. પુસ્તક પુરાલિપિ:, અભિલેખ:, શિલાલેખ:નો અભ્યાસ ૨. પ્રાચીન સંસ્કૃતિની જાળવણી ૩. પ્રમુખ અભિલેખોનો પરિચય ૪. પ્રમુખ અભિલેખો સાથે સંસ્કૃતિ ૫. ટૂંકનોંધ

સંદર્ભ પુસ્તકો :-

- (૧) અભિલેખમાલા- વ્યાખ્યાકાર-જ્ઞા બન્ધુ, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી.
- (૨) પ્રાચીન ભારતીય અભિલેખ સંગ્રહ-શ્રીરામ ગોયલ, રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, જયપુર.
- (૩) પ્રાચીન ભારત કે પ્રમુખ અભિલેખ-ડો. પરમેશ્વરીલાલ ગુપ્તા, વિશ્વવિદ્યાલય પ્રકાશન, વારાણસી.




I/c. Registrar
Hemchandra Charya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
એમ.એ. સેમેસ્ટર-4 અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ
404 લિપિઓ અને શિલાલેખો
(૧) પુરાલિપિઃ, અભિલેખઃ, શિલાલેખઃ

પેપર – 404

Core Course કુલગુણ – ૭૦

યુનિટ – ૧ લિપિવિષયક એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા પૂછવું. (૧૪)

યુનિટ – ૨ અભિલેખઃ, શિલાલેખઃ ના આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા પૂછવું. (૧૪)

યુનિટ – ૩ અભિલેખઃ, શિલાલેખઃ ના આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા પૂછવું. (૧૪)

યુનિટ – ૪ અભિલેખઃ, શિલાલેખઃ ના આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા પૂછવું. (૧૪)

યુનિટ – ૫ નિયત કૃતિને આધારે ચાર ટૂંકનોંધ માંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે ટૂંકનોંધ લખવા પૂછવું (૧૪)
(એકથી ચાર યુનિટમાંથી પૂછવું)



Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૪ અભ્યાસક્રમ
કોર્ષ:- સંસ્કૃત 405, (A) વિષય – અલંકાર શાસ્ત્ર – અલંકાર શાસ્ત્ર (A)
(૧) કાવ્યમીમાંસા અ. ૧ થી ૫

કોર્ષ ઉદ્દેશ : વિદ્યાર્થી અલંકાર શાસ્ત્રથી પરિચિત થાય, વિદ્યાર્થી ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રની સમજ સાથે સંસ્કૃત નાટ્ય પરંપરાથી પણ અવગત થાય.

નંબર	પ્રકાર	વિષય	પુસ્તક	એકમ
સંસ્કૃત-405	Inter Disciplinary Course	અલંકાર શાસ્ત્ર	કાવ્યમીમાંસા અ.૧ થી ૫ સાહિત્યદર્પણ: – એક અધ્યયન	૧. અલંકાર શાસ્ત્રની પરંપરાનો પરિચય ૨. પુસ્તક કારિકાવૃત્તિ અભ્યાસ ૩. જનરલ વિવેચન ૪. જનરલ પરામર્શ ૫. ટૂંકનોંધ કાવ્યની પરિભાષા કાવ્યની અન્ય પરિભાષાઓનું ખંડન શબ્દશક્તિ, સંકેતગ્રહ, અભિધા, લક્ષણા, વ્યંજના. રસ –સ્થાયીભાવો સહિત રુપકના પ્રકાર નાટકના લક્ષણ મહાકાવ્યના લક્ષણ

સંદર્ભ પુસ્તકો :-

- (૧) કાવ્યમીમાંસા- રાજશેખર, રમેશ શુક્લ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧
- (૨) કાવ્યમીમાંસા- રાજશેખર, ચૌખંબા પ્રકાશન, વારાણસી-૧
- (૩) સાહિત્યદર્પણ: – શ્રીવિશ્વનાથકવિરાજપ્રણીત: , ડો. સત્યવ્રત સિંહ, ચૌખંબા વિદ્યાભવન, વારાણસી-1

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

એમ.એ. સેમેસ્ટર-4 અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ
405 અલંકાર શાસ્ત્ર (A)
(૧) કાવ્યમીમાંસા અ. ૧ થી ૫
(૨) સાહિત્યદર્પણ: – એક અધ્યયન

પેપર – 405 (A)

Inter Disciplinary Course કુલગુણ – ૭૦

યુનિટ – ૧ નિયત કૃતિને આધારે આઠમાંથી ચાર કારિકાઓ/વૃત્તિ સાનુવાદ સમજાવો (૧૪)
(કાવ્યમીમાંસા અ. ૧ થી ૫માંથી પૂછવું)

યુનિટ – ૨ નિયત કૃતિને આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા (૧૪)
પૂછવું.
(કાવ્યમીમાંસા અ. ૧ થી ૫માંથી પૂછવું)

યુનિટ – ૩ નિયત કૃતિને આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા (૧૪)
પૂછવું.
(કાવ્યમીમાંસા અ. ૧ થી ૫માંથી પૂછવું)

યુનિટ – ૪ નિયત કૃતિને આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા (૧૪)
પૂછવું.
(સાહિત્યદર્પણ: માંથી પૂછવું)

યુનિટ – ૫ અ.નિયત કૃતિને આધારે બે ટૂંકનોંધ માંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં એક ટૂંકનોંધ લખવા પૂછવું. (૦૭)
(કાવ્યમીમાંસા અ. ૧ થી ૫ માંથી બે)
બ.નિયત કૃતિને આધારે બે ટૂંકનોંધ માંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં એક ટૂંકનોંધ લખવા પૂછવું. (૦૭)
(સાહિત્યદર્પણ: માંથી બે પ્રશ્નો પૂછવા.)

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

संस्कृत अेम.अे. सेमेस्टर-४ अभ्यासक्रम

कोर्षे:- संस्कृत 405, (अ) विषय – दर्शनशास्त्र-सर्वदर्शनसंग्रह – श्रीमन्माधवाचार्यकृतः - जैनमत, बौद्धमत

कोर्षे उद्देशः : विद्यार्थी दर्शनशास्त्र-सर्वदर्शनसंग्रह - जैनमत, बौद्धमतथी परिचित थाय, विद्यार्थी भारतीय दर्शनशास्त्रनी समञ्ज साथे दर्शनशास्त्र-सर्वदर्शनसंग्रह - जैनमत, बौद्धमत परंपराथी पण अवगत थाय.

नं०	प्रकार	विषय	पुस्तक	अेकम
संस्कृत-405	Inter Disciplinary Course	दर्शनशास्त्र	-सर्वदर्शनसंग्रह - श्रीमन्माधवाचार्यकृतः जैनमत, बौद्धमत	१. पुस्तक अभ्यास २. तत्वज्ञान विवेचन ३. समीक्षात्मक अध्ययन ४. पंडन-भंडन वगेरे ५. टूंकनोध

संदर्भ पुस्तको :-

- (१) सर्वदर्शनसंग्रह – श्रीमन्माधवाचार्यकृतः - प्रो.उमाशंकर शर्मा, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी-1
- (२) भारतीय दर्शन-सी.वी.रावण, प्रज्ञा प्रकाशन अमदावाद
- (३) जैन दर्शन में ज्ञान मीमांसा- मुनि नथमल, प्रकाशक-सेठ मन्नालालजी सुराना मेमोरियल ट्रस्ट, कलकत्ता-29
- (४) बौद्ध-दर्शन-मीमांसा-पं.बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी-1
- (४) बौद्ध-धर्म-दर्शन-आचार्य नरेन्द्रदेव, बिहार राष्ट्रभाषा परिषद्, पटना.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
એમ.એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-4 અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ

405 દર્શનશાસ્ત્ર (બ)

(૧) -સર્વદર્શનસંગ્રહ - શ્રીમન્માધવાચાર્યકૃત: - જૈનમત, બૌદ્ધમત

પેપર – 405

Inter Disciplinary Course કુલગુણ – ૭૦

- યુનિટ-૧. અ.નિયત કૃતિને આધારે બે માંથી એક પેરેગ્રાફ સાનુવાદ સમજાવો. (0૭)
(જૈનમતમાંથી બે, પૂછવા)
બ.નિયત કૃતિને આધારે બે માંથી એક પેરેગ્રાફ સાનુવાદ સમજાવો. (0૭)
(બૌદ્ધમતમાંથી બે પૂછવા)
- યુનિટ-૨. અ.નિયત કૃતિને આધારે બે કારિકા સમજાવો.(ચાર પૂછવી) (0૭)
(જૈનમતમાંથી પૂછવી)
બ. નિયત કૃતિને આધારે બે કારિકા સમજાવો.(ચાર પૂછવી) (૦૭)
(બૌદ્ધમતમાંથી પૂછવી)
- યુનિટ-૩. નિયત કૃતિને આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા પૂછવું. (૧૪)
(બૌદ્ધમતમાંથી પૂછવા)
- યુનિટ-૪ નિયત કૃતિને આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા પૂછવું. (૧૪)
(બૌદ્ધમતમાંથી પૂછવા)
- યુનિટ-૫. નિયત કૃતિને આધારે ચાર ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે ટૂંકનોંધ લખવા પૂછવું (૧૪)
(નિયતકૃતીમાંથી જૈનમતમાંથી બે, બૌદ્ધમતમાંથી બે પ્રશ્નો પૂછવા)



Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
એમ.એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૪ અભ્યાસક્રમ

કોર્ષ:- સંસ્કૃત 405, (C) વિષય – પુરાણશાસ્ત્ર – 405. પુરાણ (C)

અગ્નિપુરાણ અ.૧ થી ૨૫

કોર્ષ ઉદ્દેશ : વિદ્યાર્થીઓ પુરાણશાસ્ત્રને જાણી ભગવાન વિષ્ણુના અવતારો અને તત્ત્વજ્ઞાનને જાણો.

નંબર	પ્રકાર	વિષય	પુસ્તક	એકમ
સંસ્કૃત-405 (C)	Inter Disciplinary Course	પુરાણ શાસ્ત્ર	અગ્નિપુરાણ અ.૧ થી ૨૫	૧. પુરાણોનો પરિચય ૨. પુસ્તક અભ્યાસ ૩. પુરાકાથાનું પરિવર્તન ૪. અગ્નિપુરાણનું તત્ત્વજ્ઞાન ૫. ટૂંકનોંધ

સંદર્ભ પુસ્તકો :-

- (૧) અગ્નિપુરાણ – એ. જી. શાસ્ત્રી, બી. જે ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ લર્ગનિ, અમદાવાદ, ૧૯૯૯
- (૨) અગ્નિપુરાણ – લીટરેચર સ્ટડી, એસ.એસ પ્રસાદ, કેપીટલ પબ્લિસિંગ હાઉસ, દિલ્હી, ૧૯૮૪
- (૩) શ્રીમદ ભાગવતીય તત્ત્વજ્ઞાન, ડૉ.ગીતાબેન મહેતા, અમદાવાદ, ૧૯૮૯
- (૪) પુરાણ વિવેચન, દુર્ગાશંકર કે.શાસ્ત્રી, ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી અમદાવાદ, ૧૯૩૧
- (૫) પુરાણ વિમર્શ, બલદેવ ઉપાધ્યાય, ચૈખમ્બા વિદ્યાભવન વારાણસી, ૧૯૬૫




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
એમ.એ. સેમેસ્ટર-૪ અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ
405. પુરાણ (C) અગ્નિપુરાણ અ.૧ થી ૨૫

પેપર – 405 (C)

Inter Disciplinary Course

કુલગુણ – ૭૦

યુનિટ-૧. ગમે તે ચાર શ્લોકો સાનુવાદ સમજાવો. (૧૪)

(આઠ પૂછવા)

યુનિટ-૨. આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

અથવા

આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

યુનિટ-૩. આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

અથવા

આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

યુનિટ-૪ આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

અથવા

આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૫. ગમે તે બે વિશે ૧૫૦ શબ્દોમાં વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. (૧૪)

(ચાર નોંધ પૂછવી)




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY-PATAN				
Programme Code	Master of Arts	Programme Name	M.A. Political Science	
Faculty	Arts	Semester	IV	
Effective from		November 2019		
Teaching Hours	Examination & Marking Scheme			
	(Regular Students)			(External Students)
04 X 15 = 60	Internal	University Exam	Total Marks	Total Marks
	30(Marks)	70(Marks) (Paper of 3Hours)	100	100 (Paper of 3 Hours)

COURSE PATTERN

Semester	Course	Paper No	Instruction (Hrs/Week)	Duration of Exam (Hrs)	Marks				Credits
					Regular Students			External Studets	
					Internal	Uni. Exam	Total		
Semester - VI	Core Compulsory	CC-POL-401	4	3	30	70	100	100	4
	Core Compulsory	CC-POL -402	4	3	30	70	100	100	4
	Core Compulsory	CC-POL-403	4	3	30	70	100	100	4
	Core Compulsory	CC-POL-404	4	3	30	70	100	100	4
	Inter Disciplinary	ID-POL-405 (A)	4	3	30	70	100	100	4
	Inter Disciplinary	ID-POL-405 (B)							
	Inter Disciplinary	ID-POL-405 (C)							




 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

New Syllabus as Per U. G. C. Model Curriculum

(To be introduced at M. A. Degree)

Semester System

From November 2019

Faculty:-Arts

Subject :-Political Science

Nature of Papers :- Entire

SEMESTER-IV

Course Type : Course Name

- **CC-POL-401 : Gujarat Politics - II**
- **CC-POL-402 : India's Foreign Policy - II**
- **CC-POL-403 : Foreign Policy of Major Powers - II**
- **CC-POL-404 : Public Administration & Issues of Governance**
- **ID -POL-405(A) : Major National Political Parties of India**
- **ID -POL-405(B) : Introduction to Political Economy**
- **ID -POL-405(C) : Research Methodology-II**




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-401
Gujarat Politics - II
Objectives

Looking to India's diversity in terms of Socio-Economic, Political & Cultural conditions, the paper will provide the opportunity for study of the Indian centre-state systems comparatively. This paper studies the center & the autonomy of the states within India which reflect & articulate well defined regional identities. There has been a growing trend of assertion of autonomy on the part of centre-state relationship in context of liberalization which also needs to be focused. This paper specifically focuses on Gujarat's political processes & development.

CC-POL-401
Gujarat Politics - II
Course Content

Unit-I

Party System in Gujarat : Major Political Parties & their performance.

Unit-II

Role & Relevance of Pressure Groups in Politics of Gujarat : Farmers, Trade-Unions, NGO's & Other Voluntary Organizations.

Unit-III

- (A) Leadership in Gujarat : Changing Patterns.
- (B) Major issues & challenges of development in Gujarat

Unit-IV

- (A) Electoral trends in Gujarat
- (B) Recent Socio-Economic & Political trends & their effects on Gujarat Politics.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-401
Gujarat Politics - II

Reference

- S.P. Aiyar & U. Miths (eds) Essays on Indian Federalism, Bombay, Allied Published 1965.
- G. Austin, The Indian Constitution : Corner Stone of a Nation, Oxford University Press, 1966.
- “The Constitution, Society and Law, in P. Oldenburg (ed.), India Briefing 1993, Boulder. Colorado, Westview Press, 1993.
- Working a Democratic Constitution : The Indian Experience, Delhi, Oxford University Press, 2000.
- K.R. Bombwall, The Foundations of Indian Federalism, Bombay, Asia Publishing House, 1967.
- Chanda, Federalism in India : A study of Union-state Relations, London, George Allen & Unwin, 1965.
- P. Chatterjee (ed.), State and Politics in India, Delhi, Oxford University Press, 1997.
- R. Chhetarjee (ed.), Politics in India : The State – Society Interface, New Delhi South, Asian Publisher, 2001.
- Z. Husan, Rethinking Indian federalism, Shimla, Indian Institute of Advanced Studied, 1997.
- A. Kohali (ed.), India’s Democracy : An Analysis of Changing State-Society Relations, Princeton NJ, Princeton University Press, 1988.
- Democracy and Discontent : India’s Growing Crisis of Govern ability, Cambridge, Cambridge University Press, 1991.
- (ed.), The Success of India’s Democracy, Cambridge, Cambridge University Press, 2001.
- R. Kothari, Politics in India, New Delhi, Orient Longman, 1970.
- I Narain (ed.), State Politics in India, Meerut, Meenakshi Prakashan, 1967.
- S. Pai, State Politics, New Die mentions : Party system, Liberalization and Politics of Identity Delhi, 2000.
- A. Ray Tension areas in India’s Federal system culcutta, The world press, 1970.



Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

- S.P. Aiyar and U. Miths (eds) Essays on Indian Federalism, Bombay, Allied Published 1965.
- Arora and D.V. Verney (eds.), Multiple Identities in a single state : Indian Federalism in a comparative Perspective, Delhi Konark, 1995.
- G.Austin, The Indian Constitution : Corner Stone of a Nation, Oxford University Press, 1966.
- “The Constitution, Society and Law, in P.Oldenburg (ed.), India Briefing 1993, Boulder. Colorado, Westview Press, 1993.
- working a Democratic Constitution : The Indian Experience, Delhi, Oxford University Press, 2000.
- K.R. Bombwall, The Foundations of Indian Federalism, Bombay, Asia Publishing House, 1967.
- M. Chadda, Ethnicity, Security and Separatism in India, Delhi, Oxford University, Press, 1997.
- Chanda, Federalism in India : A study of Union-state Relations, London, George Allen & Unwin, 1965.
- P. Chatterjee (ed.), State and Politics in India, Delhi, Oxford University Press, 1997.
- R. Chaterjee (ed.), Politics in India : The State – Society Interface, New Delhi South, Asian Publisher, 2001.
- V. Doss Impact of Planning on Centre-State Financial Relations in India, New Delhi, National, 1978.
- Z. Husan, Rethinking Indian federalism, Shimla, Indian Institute of Advanced Studied, 1997.
- R. Khan, Rethinking Indian Federalism, Shimla, Indian Institute of Advanced studies, 1997.
- A.Kohali (ed.), India’s Democracy : An Analysis of Changing State-Society Relations, Princeton NJ, Princeton University Press, 1988.
- Democracy and Discontent : India’s Growing Crisis of Govern ability, Cambridge, Cambridge University Press, 1991.(ed.), The Success of India’s Democracy, Cambridge, Cambridge UniversityPress, 2001.



- R. Kothari, Politics in India, New Delhi, Orient Longman, 1970.
- K. Kurien er, al, Centre-state relations, Delhi, Macmillan, 1981.
- W.S. Livingstone, Federalism and Constitutional Change, Oxford, Oxford University, Press, 1956.
- I Narain (ed.), State Politics in India, Meerut, Meenakshi Prakashan, 1967.
- S. Pai, State Politics, New Diementions : Party system, Liberalization and Politics of Identity Delhi, 2000.
- Prasad, Center and State Powers Under Indian Federalism, New Delhi, Deep and Deep, 1981.
- Ray Tension areas in India's Federal system culcutta, The world press, 1970.
- L. Saez, Federalism without a Centre : The impact of Political and Economic reform on Indian system, New Delhi, sage, 2002.
- S.R. Sharma, The Indian Federal structure, Allhabad, Central Book Depot, 1967.
- S. Singh (ed.), Union-State Financial Relations in India with special reference to the underdeveloped states, New Delhi, Sterling, 1980.
- G.Smith (ed), Federalism : The Multi Ethnic Challenge, Harlow Longman, 1995.
- K.C. Wheare, Modern Constitutions, 4thedn, Oxford University Press, 1963



CC-POI-402

India's Foreign Policy - II

Objectives

India's relationship with neighboring states reflects the philosophy of India. For the past seven decades India's relations with neighbors differ from time to time. Students will be introduced to the relations of India with neighboring states.

CC-POI-402

India's Foreign Policy - II

Course Content

Unit-I

India's relations with Pakistan, Bangladesh, Sri Lanka and Maldives.

Unit-II

India's relations with China, Nepal & Bhutan

Unit-III

India's relations with U.S.A. & Japan

Unit-IV

India & Regional Organizations : SAARC & ASEAN




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN
Page7

CC-POL-402

India's Foreign Policy – II

Reference :-

- C.H. Alexandr owies (ed.) Indian Book of International Affairs, Madras University, Madras, 1952.
- A.Appadorai, Interest Globalization Roots of India's Foreign Policy, New Delhi, Oxford University Press, 1981.
- National Interest and Non-alignment, New Delhi, Kalinga Publication,1999.
- R.B. Babu, Globalization and South Asian States, New Delhi, South Publishers,1998.
- J. Bandhopadhyaya, The Making of India's Foreign Policy, Calcutta, Allied, 1979.
- S.J.R. Bilgrani, India and the UN, New Delhi, Jamia, 1969.
- S. Bhattacharya, Pursuit of National Interest through Non-Alignment, Culcutta, University Press, 1978.
- R.Bradrock, India's foreign Policy since 1971, London Royal Institute of International Affairs, 1990.
- H.W. Brand India and the United States : The Cold Peace, Boston, Trayne Publisher, 1990.
- M.Brecher, India and the World affairs : Krishna Menon's view of the world, New York, The free Press, 1968.
- R.Chakravarty, The Political Economy of foreign Policy Culcutta, Allied, 1983.
- S. Chopra (ed.), Studied in India's foreign policy, Amritsr, Guru Nanak Dev University, 1980.
- G.W. Chowdhary, Indi, Pakistan, Banglades, and Major Powers, New York, TheFree Press, 1975.
- S.P. Cohel and R.L. Park, India : Emergent Power ? New York, Crane, Russuk andCo, 1978.
- A.K. Damondran and U.S. Bajpui (eds.), India's foreign Policy : The Indian Ocean Indian and American Perspectives, New York, Oxford University Press,1989.
- C.Dasgupta, war and Diplomacy in Kashmir : 1947-48, New Delhi, Sage, 2002
- T. Das, India in World Politics, New York, Basic Books, 1932.
- V.P. Dutt, India's Foreign in a Changing World, New Delhi, Vikas, 1999.
- S.Ganguly, U.S. Policy towards South Asia, Boulder Coloado, West view Press, 1990.



- M.Gopal, India as a World Power, New Delhi, Rajkalam Publication, 1948.
- K.Gupta, India's foreign Policy in Defence of National Interest, Culcutta, allied 1967.
- C.Hill, Changing politics of foreign policy, Hamsphire, Makmila, 2001.
- N.Jely, India's foreign policy : Chalagies and prospects, New Delhi, Janki Prakashan, 1985.
- N. K Jha, Internal crisis and Indira Gandhi, New Delhi, Janki Prakashan, 1985.
- Domestic imperatives in india's foreign policy, New Delhi, South Asian Publisher,2001.
- (ed.), India's foreign policy in a changing world, New Delhi, South Asia Publisher,2000.
- S.S.Harrison and K.Subramanium (eds.), super power rivalry Indira Gandhi years, New Delhi, Radiant, 1990.
- C.H.Heimsath and S. Mansing, Diplomatic History of Moder India, New Delhi, Allied, 1971.
- J.Hemmessey, India and Pakistan in World Politics, London, K.H. Service, 1950.
- H.Kapoor, India's foreign policy : Shadow and Substance, New Delhi, Vikas,1976.
- India's foreign policy : 1947-1993, New Delhi, Sage, 1994.
- K.P.Karunakaran, India in world affairs, 1947-50, New Delhi, I.C.W.A.1952.
- S.Kothari India's Imerging Foreign Policy, Bombay, Vohra and Co, 1951.
- D.T. Lakkadwala International aspects of India's economic development, London, Oxford University press, 1951.
- S.Mansing, India's search for power, New Delhi, Sage, 1985.
- (ed.), India's foreign policy in the 21st century, New Delhi, foreign policy institute, 1999.
- K.S. Mothi, India's foreign policy, Culcutta, Scientific book agency, 1954.
- J.Nehru, India's foreign policy : Selected speeches, September 1946-April 1951, New Delhi, Publication division government of India, 1971.
- K.M.Panekar, Asia and Western dominance, London, Allen and Unwin, 1953.
- C.Parneswaran, Nehru foreign policy x-rayed, New Delhi, Connaught circus,1948.
- V.T.Patil and N.K.Jha (ed.), Peace and Co-operative security in south asia,NewDelhi, P R Publicatio, 1999.
- K.R.Pillai, India's foreign policy : Basic issues and political attitude, Meerut, Minaxi Prakashan, 1969.
- P.T.Poulouse, Purspective of India's Nuclear Polickey, Delhi, Youn Asia, 1978.
- B.Prashad, The backgorung of India's foreign policy, New Delhi, AICC, 1953.



- The origin of India's foreign policy : The Indian National congress and world affairs 1885-1947, Second (Edn.), Culcutta, Orient long man, 1962.
- Origins of India's foreign policy, Delhi, Vikas, 1979.
- (ed.), India's foreign policy : A study in continuity and changes, New Delhi, Vikas,1980.
- M.S. Rajan, Non-alignment and the Non-alignment movement at present world order, Delhi, Konark, 1994.
- Anvi Rajkumar, The background of India's foreign policy, New Delhi, AICC,1953.
- A.P.Rana, Impratives of Non-alignment : A conceptual study of India's foreign policy in the Nehru Period, New Delhi, 1976.
- L.E. Rose and Sisson, war and secession : Pakistan, India and the Creation of Banglades, Berkeley University of California, Press, 1990.
- P.Sahdevn, conflict and Peace keeping in South Asia, New Delhi, Lanceras Books,2001.
- B.Sen Gupta, South Asian perspective : Seven Nations in Cofflict and Corporation, Delhi, BR Publications, 1988.
- T.Shah, India and China , New Delhi, I.C.W.A. 1952
- P.Talbot (ed.), South Asian in the world today, Chicago, University of Chicago Press, 1950.
- R.Thakur, Politics and Economics of India's foreign policy, Delhi Oxford University press, 1993.
- S.Tharor, political development and foreign policy, New Delhi, Viaksa, 1982.
- P.K. Venkatraman, India and her neighbors, New Delhi, Vohra,
- M.Venkarangiya, India in world affairs, 1950-51, New Delhi, I.C.W.A., 1952



CC-POL-403

Foreign Policy of Major Powers - II

Objectives

The paper focuses on theoretical perspective of the compulsion, constraints & conditions in foreign policy of major powers. The students will also study the change that took place in the foreign policy of major powers such as U.S., U.S.S.R. – Russia & China in the last seven decades.

CC-POL-403

Foreign Policy of Major Powers - II

Course Content

Unit-I

(A) Foreign Policy of U.S. up to the Second World War

(B) Foreign Policy of U.S. after the Second World War

Unit-II

Foreign Policy of U.S.S.R.

Unit-III

Foreign Policy of Russia (New Russian Federation)

Unit-IV

Foreign Policy of China




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN
Page11

CC-POL-403

Foreign Policy of Major Powers - II

Reference

- R.J. art and S.Brown (eds.), US foreign policy : The Search for a New role, New York, Makmilan, 1993.
- G.Alpervitz, Atomic Diplomacy, New York, Vintage books, 1967.
- J.W. Blaney (ed.), The Successor State to the USSR, Washington, DC, CQ Press,1995.
- D.Campbell, United States foreign policy and the politics of Identity, Minneapolis, University of Minesota, Press, 1992.
- G.Chan, Chines Perspective on International Relation, New Zealand, Makmilan University Press, 1999.
- R.A.Cossa, Restructuring the US-Japan, Allience, Washington, DC, CSIC Press,1997.
- Pam Cronim, from Globalization to regionalism : New Perspective on US foreign and defense polities, Washington, National Defense University Press, 1993.
- G.Dumbrell, American foreign policy : Carter to Clinton, London, Makmilan,1997.
- J.B. Dunlop, The Rise of Russia and the fall of the Soviet Empire, Princeton NJ, Princeton University Press, 1993.
- J. Dower, Japan in Peace and War, New York, New Press, 1994.
- F.R. Dulles, American foreign Policy towards communist China, New York, Crowell, 1972.
- H.J. Ellison, Japan and the Pacific, Quabrille : The Major Power in East Asia, Boulder, coloradu, Westview Press, 1987.
- J.Frankel, The Making of Foreign Policy, London, Oxford University Press, 1963.
- H.L.Gandhi, Strategies of Containment : A Critical appraisal to post American National Security Policy, Oxford University Press-1990.
- M.J. Green and P.M. Cronil (ed.), The US-Japan alliance, New York, Council on Foreign relation, 1999.
- R.N.Hass, Intervention : The use of American Military force in the Post cold war world : New York, Carnage endowment of International Peace, 1998.
- C.Hill, Changing Polities of foreign policy, Hamsphire, Makmilan, 2001.



- S.W.Hook, and J.Spanier, American foreign policy since world war-2, Washington DC, CQ Press, 2000.
- R.E.Kanet and A.V.Kozhneriakin, The Foreign Policy of Russian Federation, London, Makmilan, 1997.
- G.E. Kennan, American Diplomacy : 1900-1950 : Chicago, University of Chicago Press, 1951.
- W. Lippmann, US Foreign Policy : Shield of The Republic, Bostan, Little Brown,1943.
- M.E. Malia, Russia under western eyes, Cambridge, Belknap, Press, 1999.
- S.E. Mandelson, Changing Post, Princeton, NJ Princeton University Press, 1998.
- H.J. Morgenthau, In defense of the National Interest, New York, Canopt, 1951.
- R.G. Sutter, Shaping Chinas future in World affairs : The Role of the US, Boulder, Colorada, Westview Press, 1996.
- P.Zwick, Soviet foreign relation : Process and Policy, Englewood Chiffs, N.J., prentice hall, 1990.




 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN
 Page13

CC-POL-404

Public Administration & Issues of Governance

Objectives

This module focuses on key issues involved in the study of administrative structures and processes. Students will be introduced to the problems emerging from the interaction of administration with politics and economy. They will also be exposed to the normative dimensions of and recent challenges faced by the administrative system.

CC-POL-404

Public Administration & Issues of Governance

Course Content

Unit-I

Issues of Good Governance : Administrative Corruption, Transparency and Accountability, Right to Information.

Unit-II

Bureaucracy

Unit-III


Civil Service in India

Unit-IV

(A) Leadership : It's role in decision making, Communication with People

(B) Control over Administration : Judicial and Legislative




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN
Page14

CC-POL-404

Public Administration & Issues of Governance

Reference

- Avasthi A. and Maheswari S.R. : Public administration, Laxminarayan Agrawal,2001.
- Arora R.K., : Comparative Public Administration, New Delhi, Asia Publishing House, 1972.
- Appleby Paul : Policy and administration, Alabama, University of Alabama Press,1957.
- Bhambri C.P. : Administration in the Changing Society – Bureaucracy and Politics in India, Delhi, Vikas, 1997.
- Bhattacharya M. : Public administration structure : Process and Behaviour, Culcutta, the World Press, 1991.
- Dimock M.E. and Dimock G.O. : Public Administration, Oxford, IBH Publishing Co, 1975.
- Dave Navneet L Shukla Dinesh, Patel Jsubhai, Jaher Vhivat (Gujarati)
- Desai Kirtidev, Rajya Vahivat (Gujarati)
- Galebeekski R.T. : Public Administration as a Developing Discipline : Perspectives on Past, Present and Future, New York, Merzell, Dekker, 1977.
- Pandya Hasmukh J. : Rajya Vahivat Na Mool Tatvo (Gujarati)
- Singh H. and Singh M.: Public Administration in India : Theory and Practice, New Delhi, Sterling Publishers, 1990.
- Shrivastava O.P. : Public Administration and Management
- Shukla Gajendra : Public Administration (Gujarati)Wilson J.Q. Bureacracy : What Government does and why they do it ? New York, Basic Books,1989.



ID – POL – 405 (A)

Major National Political Parties in India

Course Content

Unit – I - Indian National Congress

- (A) Objectives of Indian National Congress
- (B) Structure of Indian National Congress
- (C) Ideology of Indian National Congress

Unit – II- Bhartiya Janata Party

- (A) Objective of Bhartiya Janata Party
- (B) Structure of Bhartiya Janata Party
- (C) Ideology of Bhartiya Janata Party


Unit – III- The Communist Parties

- (A) Objectives and Structure of C.P.I.
- (B) Objectives and Structure of C.P.I. (M)
- (C) Ideologies of C.P.I. and C.P.I. (M)

Unit – IV- Samajwadi Party and Bahujan Samaj Party

- (A) Objectives and Structure of Samajwadi Party
- (B) Objectives and Structure of Bahujan Samaj Party
- (C) Ideologies of S.P and B.S.P




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN
Page16

ID – POL – 405 (A)

Major National Political Parties in India

Reference

- Political Parties and Party System
By- B. Arora
- Political parties in India
By- H. Hartman
- Parties and Party Politics in India
By- Z Hasan
- Bharat nu Rajkaran (Gujarati)
By-Siddharth Bhatt University Granth Nirman Board Ahmedabad
- Bhartiya Rajkaran ni Ruprekha
By - Dinesh Shukla and Hasmukh Amin University Granth Nirman Board Ahmedabad
- Bhartiya Rajkaran
- By – Dr. Gajendra Shukla Popular Prakashan Surat
- Concern Political Party Web Sites



Hemchandra
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN
Page17

ID-POL-405(B)

Introduction to Political Economy

Objectives

The paper deals with political sociology & explains the various approaches. It proposes to introduce concepts like political culture, nature of power & role of the elite, modernization, debates on equality & inequality & the social change with reference to India, since Lohia said, “Caste is class in India” to understand importance of the caste formation & its emergence as an important non-political factors. The purpose is to critically explain & analyze the social, economical determinates to politics process in India.

ID-POL-405(B)

Introduction to Political Economy

Course Content

Unit-I

- (A) Political Economy – development , meaning, scope, significance of study
- (B) Main approaches : Political approach, Economic approach, Historical approach, Comparative approach, Institutional approach, Functional approach, and Socio Economical approach , Marxist – Leninist approaches, Legal approach.

Unit-II

Thinking about the study of Political Economy :

- (A) Views of Indian thinkers
- (B) Views of Western thinkers

Unit-III

The role of the State in its economic life :

- (A) India’s economic and political history.
- (B) Capitalist economic system – Communist Economic system – Democratic – Socialist Economic system – Mixed economy – Developing Nations –New Liberalized Economy

Unit-IV

The programme for economic reforms in India

- (A) Main fields covered under economic reforms programme in India
- (B) Globalization of Indian economy and its impact



Hem
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN
Page18

ID-POL-405(B)

Introduction to Political Economy

Reference

- Indian political system :
Dr. Gajendra B. Shukla, New Popular Prakashan, Surat.
- Problems of the Economic Development in India –
Prin. R.C. Joshi and other, Ebid.
- Indian Economy –
Prin R.C. Joshi & Others.
- An Introductory Study of Political Economy.
Oxford University Press 1997
- Rajkiy Arthashastra (Hindi)
By Dr Surindar Khosle Uchcha Shiksha Kitab Kendra Lakhnow(U.P.)2011



Hemchandra
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN
Page19

ID –POL – 405 (C)
Research Methodology – II
Course Content

Unit – I

- (A) Sampling
- (B) Variables
- (C) Measurement

Unit – II

- (A) Frequency Distribution
- (B) Percentage, Ratio and Proportion
- (C) Average

Unit – III

- (A) Content Analysis
- (B) Comparative Studies
- (C) Case Studies
- (D) Peace Research

Unit – IV

- (A) Coding
- (B) Tables and Chars
- (C) Report Writing



ID – POL – 405 (C)

Research Methodology-II

Reference

- Research Methods In Political Science (Gujarati)
By - Dr. Harbans Patel University Granth Nirman Board Ahmedabad
- Methodology and Techniques of Social Research
By - P. L. Bhandarkar and T. S. Wilkinson Himalaya Publicity House Bombay
- How To get Ph. D. – A Hand Book for Students and Their Supervisors
By- Estella M. Phillip and D. S. Pugh Viva Books Pvt. Ltd. Bombay
- Sanshodhan ni Paddhatio (Gujarati)
By - A. G. Shah
- Sanshodhan Pravidhio (Gujarati)
By - Haribhai Desai
- Research Design (Gujarati)
By - Dr. Vimal P. Shah
- Research Methodology in Social Science
By - A. N. Sadhu
- Concern Web Sites



Hemchandra
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN
Page21

Hemchandracharya
North Gujarat
University
Patan

(To be implemented from the academic year Jun-2019 PATAN
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM COURSE OF)

Subject:- History

M.A. Semester - 1 to 4



Hem. North Gujarat University

New Syllabus of CBCS System Annexure 'B'

Structure to be prepared in the Beginning of the Syllabus for Semester-01

Year- Jun: -2019

No.	Paper No	Type of Course	Course Title	C	Continues Evolution Marks	End sem Exam Marks	TM
01	C.C.- 101	Core	Elements of Historical Methods	04	30	70	100
02	C.C. - 102	Core	World History (Ancient Civilization)	04	30	70	100
03	C.C. - 103	Core	History of Modern World (1850 to 1930 A.D.)	04	30	70	100
04	C.C. - 104	Core	History of India (320 B.C. -1206 A.D.)	04	30	70	100
05	I.D. - 105	I.D.	Women in Indian History or History of Tourism in India and its Application or Management in Tourism	04	30	70	100
		TOTAL CREDITS		20			



Hem. North Gujarat University

New Syllabus of CBCS System Annexure 'B'

Structure to be prepared in the Beginning of the Syllabus for Semester-02

Year- Oct :-2019

No.	Paper No	Type of Course	Course Title	C	Continues Evolution Marks	End sem Exam Marks	TM
06	C.C.- 201	Core	Historiography	04	30	70	100
07	C.C. - 202	Core	World History (Medieval & Early Modern)	04	30	70	100
08	C.C. - 203	Core	History of Modern World (1930 to 2000 A.D.)	04	30	70	100
09	C.C. - 204	Core	History of India (1206 to 1526 A.D.)	04	30	70	100
10	I.D. - 205	I.D.	Art and Architecture of India OR Heritage of Anhilpur Patan OR Peasant and Tribal Movement in Colonial India (1757 – 1947 A.D.)	04	30	70	100
TOTAL CREDITS				20			



Hem. North Gujarat University

New Syllabus of CBCS System Annexure 'B'

Structure to be prepared in the Beginning of the Syllabus for Semester-03

Year- Jun:- 2020

No.	Paper No	Type of Course	Course Title	C	Continues Evolution Marks	End sem Exam Marks	TM
11	C.C.- 301	Core	History of Gujarat (746 – 1304 A.D.)	04	30	70	100
12	C.C. - 302	Core	State in India (Ancient Medieval)	04	30	70	100
13	C.C. - 303	Core	History of India (1526 to 1756 A.D.)	04	30	70	100
14	C.C. - 304	Core	Constitutional History of Independent India (1947 to 1980 A.D.)	04	30	70	100
15	I.D. - 305	I.D.	An Out line of Indian Archeology and Epigraphy Or Politics in India (1947 to 1971 A.D.) Or Social and Religious Reforms Movement in India	04	30	70	100
TOTAL CREDITS				20			



[Signature]
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

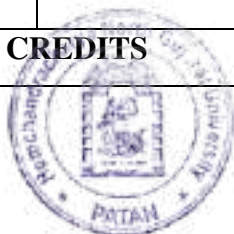
Hem. North Gujarat University

New Syllabus of CBCS System Annexure 'B'

Structure to be prepared in the Beginning of the Syllabus for Semester-04

Year- Oct : - 2020

No.	Paper No	Type of Course	Course Title	C	Continues Evolution Marks	End sem Exam Marks	TM
16	C.C.- 401	Core	History of Gujarat (1304 – 1572 A.D.)	04	30	70	100
17	C.C. - 402	Core	State in India (Modern)	04	30	70	100
18	C.C. - 403	Core	History of India (1757 to 1857 A.D.)	04	30	70	100
19	C.C. - 404	Core	History of Freedom Movement in India (1858 to 1947 A.D.)	04	30	70	100
20	I.D. - 405	I.D.	An out line of Indian Numismatics, Museology and Archives OR Major Revolutions of Modern World Or Constructive Activities and Institutions in Gujarat during 20 th Century.	04	30	70	100
TOTAL CREDITS				20			



I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 1



Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write two Short note out of four : 14 marks




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 101 to 104 & I.D. - 105

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	01	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester - I
Elements of Historical Methods

Total Marks: 70

Core Course code: 101

Lecture: 60 Credit: 04

Unit-1

- (a) Meaning of History - Importance of its Study
- (b) History - Art or Science?
- (c) Types of History - Their characteristics

Unit-2

- (a) History and its relations with other disciplines
- (b) Sources of History - classification and comparative importance

Unit-3

- (a) Authenticity and Credibility of sources - Forgery in Sources
- (b) Collection and selection of Sources - Evidence and its transmission as historical facts.

Unit-4

- (a) Bibliography and Footnotes - Importance, uses and abuses
- (b) Rewriting of History




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books :-

1. Breisach Ernst : Ancient, Medieval and Modern India, Chicago, U.S.A.
2. Collingwood R.G. : The Idea of History (O.U.P.)
3. Marwick Arthur : The New Nature of History, Palgrave, New York
4. Thompson J.W. : A History of Historical Writing, 2 Vols, New York.
5. Walsh W. H. : Introduction to the Philosophy of History, London, UK.
6. Dharaiya R.K. : Itihasnu Tattvagnan ane itihaslekhan abhigam, Ahmedabad
7. Parikh R.C. : Itihas : Svarup ane Padhdhati, Ahmedabad, 1969
8. Pande Govind Chandra : Itihas : Svarup ane sidhdhant, Ahmedabad
9. Oza Ishvarlal : Prachin ane Mdhykalin Gujarat na itihasni lekhan pravrutu, Ahmedabad.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester - I

World History(Ancient Civilizations)

Total Marks : 70

Core Course code: 102

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Characteristics of the Egyptian Civilization and its contribution to the world civilization in the Political Social, Economic and Cultural fields.
- (b) The civilization of Sumerian and Assyrian - Nature and Contribution.

Unit-2

- (a) The Babylonian Civilization - Hammurabi as a law – giver - Ziggurats - Society and Economy.
- (b) Indus Valley Civilization - place and extent – Town planning - religion - Art - Means of Entertainment -Causes of its end - The Vedic Culture.

Unit-3

- (a) The civilization of ancient China - Important rulers like Shi-wang-Ti - Society and Economy - Confucius and Lao Tze and Their preachings - Contribution to Arts, Science and Literature.
- (b) Legacy of ancient India in the fields of art, architecture, literature, science, religion and education.
- (c) The Persian contribution to world Civilization – conquest of Darius and Xerxes - his administration - Gracco - Persian wars - Zoroasterianism.

Unit-4

- (a) Greece - As torch, bearer of culture in ancient Europe - The Age of Pericles - Greek contribution to Democracy, Political Science , Literature, History, drama, education, games and sports, philosophy, art and science.
- (b) The Roman Empire - Patricians and Plebians – Expansion of the Roman Empire-Julius Caesar - Legacy of the Romans- Fall of the Roman Empire – Its causes and consequences.



Vc. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Swain J.E. : A History of World Civilization
2. Revill J.C. : World History (1962)
3. Sharma S.R. : A Brief Survey of Human History
4. Hale J.R. : Renaissance Europe (Uni. Of California Press 1957)
5. Jawaharlal Nehru : Jagatana Itihas nun Rekha Darshan
6. Bhatt Devendra : Yurop no Itihas (University Granth Nirman Board 1987)
7. Tripathi Ramprasad : World History
8. Acharya Navinchandra & Parmar Thomas, “ Jagatni Agraganya Sabhyatao “.
9. H. W. F. sags, “The Greatness that was Babylon”.
10. J. H. Breasterd, “A History of Egypt”.
11. L. Delaporte , “ Mesopotemian Civilization.
12. R. Turner , “ Great Cultural Tradition”
13. E. Gibloon, “ Decline and fall of the Roman Empire”.
14. M. Rostovatzeff , “ Social & Economic Hisotry of Empire”,




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester - I

History of Modern World (1850 to 1930)

Total Marks : 70

Core Course code: 103

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Industrial Revolution - Causes and impact- Growth of Capitalism and Socialism
- (b) Growth of Nationalism and Democracy in Europe - Unification of Italy and Germany.

Unit-2

- (a) Liberalism and Progress in Japan under Meiji Rule
- (b) Chinese Revolution of 1911 — Role of Dr. Sun Yat Sen
- (c) Origins of the First World War — its nature, Treaty of Versailles and other Peace settlements — Its consequences.

Unit-3

- (a) Russian Revolution of 1917 — Leadership of Lenin - Establishment of Socialist state— Its Political and economic aspects - Responses and reactions.
- (b) Working of the League of Nations and Collective Security — Causes of its failure.

Unit-4

- (a) Washington Conference — Main Treaties — its impact
- (b) Crisis in Capitalism - Great Depression — Causes and effects.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Carr E. H., The Bolshevik Revolution, 1917-23, 3 Vols (Macmillan 1950, 1951 & 1953)
2. Devis H. A. , Out line, History of World, ed.5 1968.
3. Fisher, H. A. L, A. History of Europe, (London, Fontana, Library, 1969)
4. Hill, Christopher, from Reformation to industrial Revolution, (Pensuin 1970)
5. Hill, Christopher, Lenin and the Russian Revolution
6. Palmer , R. A. and Cotto, Jeel, A History of Modern World, 6th ed. (Magraw 1982)
7. Taylor A. J. P. The Origins of the second world war.
8. ભટ્ટ દેવેન્દ્ર, યુરોપનો ઇતિહાસલ બીજી આવૃત્તિ, (યુનિ ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ - ૧૯૮૧)
9. નહેરુ જવાહરલાલ, જગતના ઇતિહાસનુ રેખાદર્શન (નવજીવન અમદાવાદ ૧૯૯૮)
10. પટેલ મંગુભાઈ , સરમુખ્યારશાહી, ફાસીવાદ, નાઝીવાદ, યુનિ ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ - ૧૯૮૩)
11. મહાજન વિદ્યાધર અને મહાજન સાવિત્રી, આધુનિક યુરોપ કા ઇતિહાસ, (એસ. ચંદ એન્ડ કંપની, દિલ્હી).




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester I
History of India (320 B.C. -1206 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 104

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Sources for the study of the Mauryas – Archeological and Literary
- (b) Expansion of the Kingdom under Chandragupta Maurya and Ashoka.
- (c) Society Economy, Art and Religion under the Mauryas

Unit-2

- (a) Establishment of the rule of the Shungas, Kanvas, Satvahanas and Kushanas their Society, Economy, Art, and Religion - Achievements of Pushyamitra Shunga, Vasudev Kanva, Kharvel, Gautamiputra Shatkarni and Kanishka
- (b) The Shaka - Kshtrapas and the achievements of Rudradaman.
- (c) The Sangama age – Chaula and Pandya Kingdoms

Unit-3

- (a) The Guptas - Achievements of Samudra Gupta and Chandra Gupta - II
- (b) Society – Economy – Literature – Art and Architecture during the Gupta Period

Unit -4

- (a) Harshvardhana – His achievements
- (b) The Chinese travelers – Fahien and Hiuen Tsang.
- (c) Invasion of Mohammad Gaznavi and Mohammad Ghorī – Factors and effects.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Majumdar R. C. : Ancient India
(Motilal Banarasidas - Delhi, 1968)
2. Tripathi R. S. : History of India
(Motilal Banarasidas - Delhi, 1967)
3. Mahajan V. D. : Ancient India (S. Chand & Co. Delhi - 1968)
4. Kulkarni Chidambar : Ancient Indian History and Culture
(Orient Longmans, Bombay, 1974)
6. Delvi, D. A. : History and Culture of Ancient India
7. Devid MD, Kitabmahal, Allahabad
8. Saran P: Prachin Madhyakalin Bharat 1526 Tak, Delhi 1956
9. Luniya B. N.: Prachin Bharat ka Rajnitik aur Sanskrutik Itihas 1206 Tak, Indor 1977
10. Mukarji Radhakumud: Prachin Bharat, Delhi 1967
11. Vidhyalankar Satyaketu: Prachin Bharat ka Itihas, Masuri 1967




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester I

Women in Indian History (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 105A

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

(a) Feminism - Definition - Origins and Evolution – Theories and Concepts. (b)

Religion and Women : –

1. Brahmanical Tradition 2. Jainism 3. Budhhism
4. Islam 5. Sikhism 6.Christianity

(c) Customary and Legal status of Women in –

1. Ancient India 2. Medieval India 3. Modern India

Unit-2

(a) Social Status of Women in –

1. Post-Independent India 2. Tribal Societie

(b) Reform Movements and Women –

1. Bhakti Movement, 2. Brahma Samaj,
3. Arya Samaj, 4. Aligarh Movement,
5. Theosophical Movement, 6. Satyashodhak Samaj,

Unit-3

(a) Women and Education :-

- (1) Ancient India (2) Medieval India
- (3) Colonial India (4) Post-Independence

(b) Women's Participation in Freedom Movement – Gandhian Satyagrahas -
Revolutionary

Movements - Peasants and Workers Movements




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Unit-4

(a) Women's Participation in Politics - Panchayats and Municipal Councils - State Legislature and Parliament.

(b) Women's Organizations - Local, Provincial and National in Colonial and Post-Independent India.

(c) Women's-Representation and Participation in - Literature, Music, Dance, Painting, Films and Theatre, and Historical Writing.

Reference Books

1. Humm, Maggie: Feminism : A Reader Harvest, Delhi.
2. Desai, Neera and others (Editor) : Women and Society in India.
3. Krishnamurty J. : Women in Colonial India, Delhi.
4. Karmarkar, Priti : Feminist Theory and Knowledge, Delhi
5. Nair Janki : The Future of Feminist History, New Delhi
6. Chakravarti Uma : Rewriting History : The life and times of Pandit Ramabai, New Delhi.
7. Jain Pratibha and Mahan Rajan : Women Images, New Delhi
8. Majmudar Vina : Symbols of Power Studies on the Political Status of women in India, New delhi.
9. Desai Nira A. : Gujaratma Ognismi sadima Samajik Parivartan, Ahmedabad.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester I

History of Tourism in India and its Application (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 105B

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

1. Concept of Tourism and its various definitions.
2. Nature and type of Tourism.
3. Constituents of Tourism industry.
4. Evolution of Tourism in India.- From Earliest Times to 2000 A.D.

Unit-2

1. Tourism organizations - International, National and private sector
2. Tourism services and operation - modes of transport and tourist accommodation.
3. Tourism marketing and communication – Promotional Events- advertising & Publicity.
4. Role of Media in Tourism development – Types and research of Media
5. New Trends in Tourism, Impact of Tourism.

Unit-3

1. Tourism and Cultural heritage-Monuments and Museums
2. Places of Tourist interest in India (with special reference to Delhi, Agra, Jaipur, Kolkata, Mumbai, Hyderabad, Rameshwaram)

Unit-4

- 1 Places of Tourist interest in Gujarat (with special reference to Somnath, Dwaraka, Vadodara, Palitana, Junagadh, Chapaner, Dholavira)
- 2 Tourist places of Historical events- Haldighati, Bhucharmori, Nagarjuna-konda ,Sarnath.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Chris Cooper & Fletcher : Tourism, Principles and Practices.
2. Bhatia, A. K. : Tourism Principles
3. Rob Davidson : Tourism
4. Subita Chopra : Tourism Development in India
5. Robert Chritle Mill : Tourism System
6. Dharmrajan & Sheth : Tourism in India - Trends and Issues
7. Ratandeep Singh : Tourism Today
8. Virendra Kaul : Tourism and the Economy
9. Donald Lundberg : Tourism Business
10. John Lea : Tourism and Development in 3rd World
11. Ron O'Grady(Ed) : Third World Tourism
12. R.N.Kaul : The dynamics of Tourism
13. Victor T.C.Middleton : Marketing in Travel & Tourism
14. S.Wahab : Tourism Marketing
15. Douglas Piece : Tourism today - A Geographical Analysis
16. D.S.Bhardwaj : Domestic Tourism in India
17. K.K.Varma : Tourism : Theory & Planning
18. Korat P. G. , Desai M. U. (Sampadak) :Etihasma Pravasan Viniyog ,
19. Dr. Patel Lalit & Dr. Parikh Naresh : પ્રવાસન એક ઐતિહાસિક પદાર્પણ.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester I

Management in Tourism (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 105C

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT-1

Understanding tourism Market – Domestic and International market analysis – Travel formalities Passport, visa, Health requirements, taxes, customs, currency, travel insurance, boggage and airport information- Difference between travel agency and tour operation business.

UNIT-2

Corporate companies in tourism market – Organization of tours, planning and decision making – tourist fares and other incentives – seasonal marketing – conducting group tours – Investment in tourism industry – Elements of tourism management – tourist, tour operator, places of tour, duration and fare – other charges. Management functions – Human Resource Management, financial and operation management.

UNIT-3

Marketing, advertising and information about the tour, use of technology, project making of various tours – analysis of its various components. Managerial Practices in tourism – tour operators, travel agencies hotels and other accommodation facilities food services – tourist transport – Airport, Airlines – Ticket Booking – Escorts and Guides.

UNIT-4

Tourism regulations – Law and order regulations – Public and Private sector in travel agency business and tour operating business – case study of cox & kings Thomas cook, TCI, Heena Tours, Government and Private National and International Tourist Organization IATO, TAAI, W.T.O, SITA, PATA, IATA.



Sita Pata
Vc Registrar
Heenchandrabharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Shinha,P.C. – Tourism Marketing.
2. Seth,Pran Nath – Successful Tourism Planning and Management – Cross Section Publication.
3. Kotler,Philip – Marketing Management and Hospitality and Tourism Marketing.
4. Mathieson, Alister – Tourism: Physical and Social Impacts (Longman)
5. IITTM – Socio – Economic Significance of Tourism Monograph – IITTM,New Delhi,1989.
6. IITTM – Tourism as an Industry – Monograph – IITTM,New Delhi,1989.
7. Andreo Vladmir – A Complete Travel Marketing Handbook,NTC Business Booksllinois, 1975.
8. Braden,P.V. and Weiner,L.–Tourism Marketing and Management –Washington Uni.,1980.
9. Singh,Reghuvir – Marketing and Consumer Behaviour.
10. Chand,Mohinder – Travel Agency Management, Anmol Publication.
11. Diwan,Parag – Advertising Management,1998.
12. Seth, P. N. – Successful Tourism Management , Sterling Publication , New Delhi.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 2



Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write to Short note out of four : 14 marks

4.Paper setter should give due weightage to entire syllabus while setting paper in each section.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 201 to 204 & I.D. - 205

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	02	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester II
Historiography

Total Marks : 70

Core Course code: 201

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Characteristics and pitfalls of a Historian.
- (b) Greek, Roman, Islamic and Chinese traditions of Historiography.
- (c) Ancient and Medieval Indian Traditions

Unit-2

- (a) Oxford, Romantic, Prussian Schools of Historiography
- (b) Modern approaches to History - Imperialist, Nationalist, Marxist and Subaltern

Unit-3

- (a) Evaluation of the Contribution of Ranke and Toynbee
- (b) Assessment of the contribution of Jadunath Sarkar, G. S. Sardesai, and R. C. Majumdar

Unit4

- (a) Contribution to Regional Historiography of Bhagwanlal Indraji, Durgashankar Shastri and Vallabhaji H. Acharya.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Breisach Ernst : Ancient, Medieval and Modern India, Chicago, U.S.A.
2. Collingwood R.G. : The Idea of History (O.U.P.)
3. Marwick Arthur : The New Nature of History, Palgrave, New York
4. Thompson J.W. : A History of Historical Writing, 2 Vols, New York.
5. Walsh W. H. : Introduction to the Philosophy of History, London, UK.
6. Dharaiya R.K. : Itihasnu Tattvagnan ane itihaskhan abhigam, Ahmedabad
7. Parikh R.C. : Itihas : Svarup ane Padhdhati, Ahmedabad, 1969
8. Pande Govind Chandra : Itihas : Svarup ane sidhdhant, Ahmedabad
9. Oza Ishvarlal : Prachin ane Mdhykalin Gujarat na itihasni lekhan pravrutti, Ahmedabad.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

World History (Medieval & Early Modern)

Total Marks : 70

Core Course code: 202

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Christianity and Islam - Their main preachings - rise and spread and their cultural contribution - The Crusades.
- (b) The Middle Age in Europe - Holy Roman Empire - Byzantine Empire contribution to law, Architecture, Art, literature, learning, trade & commerce.

Unit-2

- (a) Feudalism in Europe - Its characteristics - Its Evolution and Decline
- (b) Renaissance in Europe - Factors of its growth – progress in the fields of literature, art, architecture and science – effects

Unit-3

- (a) Geographical Discoveries - Factors leading to it – main leaders of these discoveries – Results
- (b) The Reformation - causes - Main Reformers - Results - Counter Reformation.

Unit-4

- (a) American War of Independence - causes, events and effects – George Washington.
- (b) The French Revolution (1789) - Factors, events, results, Napoleon Bonaparte – His achievements and downfall
- (c) Congress of Vienna – French Revolutions of 1830 & 1848




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Bell, P. M. H., The origin of second world war in Europe, London : Longman
2. Bennis, Lee Europe, Since 1914 (1986)
3. Corn Well, A. D. World History in the twentieth century (Longman)
4. Field House, D. K. The colonial empire (London)
5. Field House, D. K., The Economics empire 1830-1914 (London)
6. Henderson W. O., The Industrialization of Europe
7. Bhatt Devendra, Adhunik Europe no itihās, A'bad.
8. Raval R. Antarrashtriya Sambandho, A'bad.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

History of Modern World (1930 to 2000 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 203

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Franklin Roosevelt and New Deal
- (b) Rise and Growth of Nazism in Germany and Fascism in Italy
- (c) Rise of Militarism in Japan

Unit-2

- (a) Progress of Soviet Union under Stalin
- (b) Origin, Nature and Results of the Second World War.
- (c) Communist Revolution of 1949 in China - its impact in World Politics -
Assessment of Mao - Tse – Tung

Unit-3

- (a) U.N.O. and the Concept of world peace- Aims, achievements and failures Of U.N.
- (b) Nationalist Movement in Asia and Africa – Decolonization - Regional Tension in
Palestine and Kashmir

Unit-4

- (a) Ideological and Political basis of Cold war - Pacts and alliances like NATO, SEATO, WARSAW Pact and Baghdad Pact. Non-Aligned Movement and the Third World.
- (b) Progress in the fields of Science, Technology and Communication.
- (c) Genesis and Process of disintegration of socialist Block-End of Cold-war
Ascendancy of U.S.A. in the World is impact on society and Politics –
Globalization and its impact.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Bell, P. M. H., The origin of second world war in Europe, London : Longman
2. Benns, Lee Europe, Since 1914 (1986)
3. Corn Well, A. D. World History in the twentieth century (Longman)
4. Field House, D. K. The colonial empire (London)
5. Field House, D. K., The Economics empire 1830-1914 (London)
6. Henderson W. O., The Industrialization of Europe
7. Bhatt Devendra, Adhunik Europe no itihās, A'bad.
8. Raval R. Antarrashtriya Sambandho, A'bad.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester II
History of India(1206 to 1526)

Total Marks : 70

Core Course code: 204

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Important Sources - Political condition of India on the eve of the establishment of the Early - Turkish Power in India.
- (b) Early Turkish rulers- Qutubuddin, Iltutmish, Raziya and Ghiyasadduin Balban

Unit-2

- (a) Achievements of Allaudin Khilji - His concept of Sovereignty - Decline of the Khilji power.
- (b) The Tughlaqs - Mohammad Tughlaq and Pherozeshah Tughlaq

Unit-3

- (a) The Sayyads and the Lodis - Bahlul and Sikandar Lodi
- (b) Ibrahim Lodi - First Battle of Panipat - Causes and consequences

Unit-4

- (a) Kingdom of Vijayanagar - Krishna Dev Rai, Social and Economic life - Religious policy and Cultural achievements.
- (b) The Social and Economic conditions of the people during the Sultanate period and The Religious policy of the Sultans - The Hindu - Muslim relations, Art Architecture and literature during the Sultanate period.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books:-

- 1 Ishwari Prashad : History of Medieval India, Allahabad, 1952
- 2 Shrivastav A. L. : The Sultanate of Delhi, Agra 1951
- 3 Lanepoole S. : Medieval India, Culcutta 1951
- 4 Majumdar R.C. and Others : The Struggle for Empire, Bombay
- 5 Hadiwala S.H.: Studies in Indo- Muslim History, Bombay 1930
- 6 Sevell R.: A Forgotten Empire, London, 1962
- 7 Qureshi I.H. : The Administration of the Sultanate of Delhi, Karachi 1958
- 8 Habib and Nadvi : Delhi Sultanate
- 9 Majumdar R. C. and others : The Delhi Sultanate, Bombay 1960
- 10 Tripathi R.S. : Some Aspects of Muslim Administration, Allahabad 1956
- 11 Bhargav V.S. : Madhyakalin Bhartiya Saltanat evam Sanskruti, Delhi
- 12 Saran P.: Madhay Yugin Bharat, Delhi
- 13 Nayak Chhotubhai : Madhyakalin Bharat – [Part I & II] Ahmedabad.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

ART AND ARCHITECTURE OF INDIA (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 205A

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT 1

1. Origin and development of Buddhist Stupa
2. Study of major Buddhist Stupas : Northern, Central, Western, Southern, Northwestern
3. Origin and development of Buddhist Rock Cut architecture
4. Brahmanical Rock Cut architecture

UNIT 2

1. Origin and development of Hindu Temple
2. Different School of Temple architecture
3. Temple of Orissa
4. Temples of Southern India

UNIT 3

1. Definition of Sculpture
2. Sculpture of Gandhara School
3. Sculpture of Mathura School
4. Treasure of Ellora sculptures

UNIT 4

1. Salient features of Indian Paintings
2. Paintings of Ajanta
3. Western Indian School of Paintings
4. The Mughal School of miniature painting




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books:

1. Brown, Percy, Indian Painting, Culcutta, 1947
2. Sukla, D. N. Cannons of Indian Painting,
3. John, Marshall, Bagh Caves
4. Sivramamurti, Indian Painting National Book Trust, India Delhi, 1970
5. R.S.S. Gupte, Ajanta and Ellora, Bombay,1962
6. Ajanta Murals. Ed. A. Ghosh, New Delhi, 1967
7. Raya Krisnadas, Bharatiya Chitrakala (Hindi)
8. Avinash Sharma, Bharatiya Chitrakala Itihas (Hindi), Bareli, 1968
9. Debala Mitra, Buddhist Monuments, Sahitya Samsad, Calcutta, 1971
10. Percy Brown, Indian Architecture, Vol. I, D. B. Taraporvala and Co., Bombay 1959
11. C.B. Pndey, Mauryan Art. Bharatiya Vidhya Prakashan, 1982
12. V. S. Agrawal, Indian Art. Prithvi Prakash, Varanasi.
13. J. C. Harley, Gupta Sculpture, Clarendon Press, Oxford, 1974
14. Krishna Deva, Temples of India, Vol. I and II, Aryan Books International, New Delhi, 1995
15. T.A.G. Rao, Elements of Hindu Iconography. Vol I and II, Motilal nad Banarasidas, Delhi 1968
16. Pramod Chandra (E.d.) Studies in indian Temple Architecture. American Institute of Indian Studies, Varanasi, 1975
17. J.N. Banerjea, The Development of Hindu Iconography, Calcutta University, 1956
18. Sheo Bahadursingh, Brahmanical Icons of Nothern India. Sagar Publication, New Delhi, 1972
19. નાયક, ચિનુભાઈ, ભારતીય ચિત્રકલાની રૂપરેખા
20. અગ્રવાલ વસુદેવશરણ, “મથુરાકલા”, ગુજરાત વિદ્યાસભા, અમદાવાદ
21. સાવલિયા રામાજી, ભારતીય પ્રતિમાવિધાન, અમદાવાદ




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

History of Anhilpur Patan (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 205B

Lecture : 60 Credit: 04

UNIT-1

- 1.Source material for the History of Anhilpur Patan.
- 2.Topography and Geography of Anhilpur Patan.
- 3.Establishment of Anhilpur Patan & Vanraj Chavda.

UNIT-2

- 1.Rani ki Vav : Historical & Architectural importance – Identification of world heritage monument.
- 2.Sahastraling Lake : Historical perspectives.
- 3.Mansar Lake : Historical & Architectural importance.

UNIT-3

- 1.Sun Temple of Modhera & Kirti Toran of Vadnagar : Historical Importance.
- 2.Jain Acharyas of Anhilpur Patan and their literature.
- 3.Acharya Hemchandracharya as a scholar of Patan : Siddhem Shabdanusashan and Other literature.

UNIT-4

- 1.Patolas of Patan : Unique handicraft and it's importance : Patolas Museum.
- 2.Poles & Darwaja of Patan : Design, Architecture & History.
- 3.Preservation of world heritage monuments.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Dr. Savalia R. T. : Visva Virasat Gujarat ni Asmita Rani Vav, Patan.
2. A. K. Farbus : Rasmala.
3. Majmudar A. K. : Chalukyas of Gujarat.
4. Abu Zafar & Nadavi : Gujarat No Itihas – Bhag - 2
5. Mankodi Kirit : Queen's Stepvell at Patan – 1991.
6. રસિકલાલ પરીખ, હરિપ્રસાદ શાશ્ત્રી અને શેલત ભારતીબેન : ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, સોલંકીકાલ.
7. Dr. Patel Lalit S. : Anhilpur Patan, Political & Cultural Prespective (746 to 1304 A.D.), Nonpublished Ph. D. Thesis, 2001.
8. Dr. Patel Lalit S. : The social constribution of Anhilpur Patan (746 to 1304 A.D.) 2012.
9. Dr. Patel Lalit S. : Haritage of Gujarat 2012.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

Peasant and Tribal Movements in Colonial India 1757-1947A.D.

(Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 205C

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

Introduction: Importance of its study, Understanding the nature and structure of Indian peasantry, The background of peasant movements in colonial India. Various forces, some representative movements of 19th century santhal rebellion, indigo riots in Bengal (1859-62) the deccan Riots (1857), Moplah Rebel , Mangadha Rebel.

Unit-2

Emergence of Indian Nationalism, Indian National congress, mahatma Gandhi , and his views on peasant issues, Champaran Satyagraha (1917), Kheda Satyagraha (1918), peasant Movement in Taluqdari estates of Awadh (UP) (1917-1922) and Bardoli Satyagraha (1928)

Unit-3

Impact of Socialist ideology – Congress Socialist Party – Karachi Session (1913) and its policy towards kissan issues foundation of All – Indian Kissan Party – Its aims and activities, Telangna Movement (1946-51)

Unit-4

The Nature and trends of Peasant movements in the princely states. Peasant revolt in Khambhat (1890), Peasant Movement in Rajasthan (early 20th century) peasant movement in Kathiawar – Khakharechi – Mota Charodia, The Munda Rebellion, Devi Andolan in South Gujarat ,Kanda's Hatyakand.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Kumar Kapil : Peasant 1994
2. Mehta shirin : Peasantry and Nationalism : cash study of Bardoli Satyagraha
3. Nandkarni M.V. : Farmers Movement in India 1987
4. Panikkar K.N. : Against Lord and State 1992
5. Sen Sunil : Peasant Movement In India 1987




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 3




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write to Short note out of four : 14 marks




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 301 to 304 & I.D. - 305

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	03	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester III

History Of Gujarat (746 TO 1304 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 301

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-I

- (a) Sources -literary,epigraphical,land grants & copperplates.
- (b) end Of Maitraka dynasty - Chavada Kingdoms-Bhinmal, Vadvan Saurashtra, Kutch, Early Invasion Of Muslims On Gujarat.
- (c) Kingdom Of Panchasar , Chavda dynasty-Foundation Of Anhillwad, Vanraj- his career & achievements.

Unit-II

- (a) Mulraj-I career, administration and character, Bhimdev-I - invasion of Sultan Mahmud,consolitation of the kingdom, Karan's marriage with Mayanalladevi.
- (b) Jayasinh Siddhraj--territorial expansim-- literary And cultural activities during the reign.

Unit-III

- (a) Kumarpal- Cultural and political achievements. Bhimdev-II, - Acharya Hemchandracharya as a scholar.
- (b) Vaghelas: Visaldev, Karndev-II and significance of their rule.
- (c) Administation of Chaulukyas..

Unit-IV

- (a) Economics Life - agriculture , trade & professions.
- (b) Religious Life.
- (c) Social Life.
- (d) Architecture-style, temples, Somnath, Modera, Rudra Mahalay, Abu Temple And other Toranas, Secular Architecture – Vadnagar, Zinzuvada, Dabhoi Sculpture - Wood Curving, Paintings, Technique- Style.
- (e)




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference:

- (1) Burgess, James & Cousent : The Architecture and Antiquities of North Gujarat.
- (2) Commissariat, M. S. : History of Gujarat. Vol-1
- (3) Commissariat, M. S. : Studies in the History of Gujarat.
- (4) Edalji, Doshabhai. :History of Gujarat.
- (5) Indrajī Bhagwanlal & Jackson.: Early History of Gujarat [In the Gazetteer of the Bombay Presidency : Vol- I, Patr- I]
- (6) Majumdar, Ashok Kumar: Chaulukyas of Gujarat.
- (7) Majumdar, M. R.(Ed.): Chronology of Gujarat.
- (8) Misra, S.C: The rise of Muslim power in Gujarat.
- (9) Munshi, K. M.:The glory that was Gurjar desh Vol.- III.
- (10) Parik, Rasiklal, C.:Introduction to the History of Gujarat as background to the life and times of Hemchandra Kavyanushashan (Preface)
- (11) Sankaliya, Hasmukh.: Archaeology of Gujarat.
- (12) Sompura, K. F.: Structural temples of Gujarat.
- (13) અલી, મોહમદખાનઈ, -મીરાતે અહેમદી, ખંડ-૧ થી ૪.
- (14) આચાર્ય, નવીનચંદ્ર. એ., - ગુજરાતના ચાવડા રાજ્યનો ઇતિહાસ.
- (15) આચાર્ય, નવીનચંદ્ર. એ., - ગુજરાતનો સમકાલીન ઇતિહાસ.
- (16) દવે કનૈયાલાલ , ભાઈશંકર., - ગુજરાતનું મૂર્તિ વિધાન.
- (17) દવે નર્મદાશંકર, બાલ શંકર., - ગુજરાત સર્વસંગ્રહ.
- (18) દેસાઈ, ગોવિંદભાઈ એચ. - ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ.
- (19) ધારૈયા, આર. કે. - ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

State in India (Ancient, Medieval)

Total Marks : 70

Core Course code: 302

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Origin, aims and objectives of the state in ancient India.
- (b) Sabha and Samiti in Vedic era - Its formation and working.

Unit-2

- (a) Gana Rajya - Constitution, Salient features and Limitations
- (b) The Maurya Administration - of Centre, provinces & city
- (c) Administrative organization of the Guptas

Unit-3

- (a) Administration of the Delhi Sultanate - Islamic Theory of State.
- (b) Administrative System of the Vijay Nagar Empire

Unit-4

- (a) Administrative System of the Mughal state, Mansabdari System.
- (b) Nature and functions of the Maratha state under Shivaji and the Peshwa.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

- 1) Altekar A.S. : State and Government in Ancient India
- 2) Bipinprasad : Ancient Indian Political Through and Institutionas
- 3) Kalke, Herman : The State in Ancient India
- 4) Tripathi R.S. : Some Aspects of Muslim Administration
- 5) Sen S.N. : The Administration System of the Marathas
- 6) Dhariya R.K. : Prachin Bharatiya Rajyashastra
- 7) Sharma Harishchandra : Prachin Bharatiya Rajnaitik vichar aur sansatha
- 8) Sarkar Jadunath : Mughal Vahivati tantra.
- 9) Shukla Jaykumar : Saltanat, Mughal, Maratha Samayna Rajkiya sidhdhanto.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

History of India (1526 to 1756)

Total Marks : 70

Core Course code: 303

Lecture : 60 Credit: 04

UNIT-1

- a. Sources of the period- India on the eve of Babur's invasion-Babur's Conquests - Memories - Assessment.
- b. Humayun Early career and difficulties - Expeditions against Kalinjer, Jaunpur and Chunar - War against Bahadurshah of Gujarat and Sherkhan - Battles of Chausa and Kanauj causes of his failure – Exile - wanderings and restoration, estimate.
- c. Sur Dynasty: Shershah's early career - His conquests - Reforms of Sher Shah

UNIT-2

- (a) Akbar : Condition of India at the time of Akbar's accession - Second Battle of Panipat - Bairam Khan - Petticoat Government – 1561-64 – Wars and conquests of Akbar.
- (b) Akbar's Rajput and Religious policy - Infallibility Decree (1579) - Din-I-Ilahi – Land Revenue System and Reforms.

UNIT-3

- (a) Jahangir - His conquests - Nurjahan's role in Jehangir's life and rule.
- (b) Shahjahan - conquests - Deccan and Frontier Policy - War of Succession.
- (c) Aurangzeb - North West Frontier Policy - His Religious Policy, Rajput Policy and Deccan Policy.

UNIT-4

- (a) Social and Economic conditions of India during the Mughal Period - Education and Literature, art and architecture.
- (b) Rise and growth of the Maratha power under Shivaji and Peshwas conquests of Bajirao - I




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Erskine : Babar and Humayun
2. Rushbrook Williams : An Empire Builders of the XVIth Century
3. Beveridge : Memoirs of Babar
4. Shrivastava A. L. : Akbar
5. Dr. Ishwari Prasad : Life and Times of Humayun
6. Kanungo K. R. : Sher Shah
7. Beni Prasad : Jahangir
8. Saxena B. P. : Shahjahan
9. Sarkar J. N. : Aurangjeb
10. Cambridge : History of India (Vol. IV)
11. Sharma S. R. : Mughal Empire in India
12. Shrivastav A. L. : Mughal Empire 51
13. Dr. Ishwari Prasad : A Short History of the Muslim rule in India
14. Garatt (Ed.) : The Legacy of India
15. Sarkar J. N. : Downfall of the Mughal Empire
16. Tripathi R. P. : Some aspects of Muslim Administration
17. Shastri K. A. N. : History of India (Vol. II & I)
18. Cuenningham J. D. : History of the Sikhs.
19. Shri Ram Sharma : The Religious Policy of the Mughal Emperors
20. Patel Jasubhai : Bharat no Itihas.
21. Dr. Patel Lalit S. & Dr. Parikh Naresh : Histrory of India (Mughal Age) 2014.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester III

Constitutional History of Independent India: 1947 to 1980 A.D.

Total Marks : 70

Core Course code: 304

Lecture : 60 Credit : 04

Unit- 1

1. The Indian Independence Act of 1947 and its importance.
2. A brief survey of the work of constituent Assembly.
3. Salient features of the constitution of India.

Unit- 2

1. Fundamental rights
2. The constitutional position and powers of the president.
3. The union Cabinet-powers, functions and position of the Prime Minister.

Unit- 3

1. The composition of parliament and its powers and position.
2. The Supreme Court- its structure and powers.
3. The Election Commission- its working and powers.

Unit- 4

1. The State Government: Governor, Assembly & Executive.
2. Relations between the Union Government and State Government Legislative, Administrative and Financial.
3. The Constitutional Amendments up to 01980.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference:

1. Agrawal P.N.: National Movement & Constitutional Development of India
2. Benerjee A.C : Indian Constitution Movement.
3. Benerjee B.N.: New Cosntitution of India.
4. Basy Durgadas : Commentry on the Constituion of India.
5. Coupland: Cosntitutional Problems of India.
6. Gupata D. D: Indian National Movement & Constitutional Development.
7. Kapur A.C : Constitutional History of India (1760-1779)
8. Pylee M. V.: Constitutional Government in India.
9. Raghuvanshi V.P.S : National Movement & Constitutional History of India.
10. Sharma S.R: Constitutional History of India.
11. Singh G.N.: Landmarks of Indian Nationalism & Constitution.
12. ડો. ધારૈયા આર.કે: ભારતનો બંધારણીય ઇતિહાસ.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

An Out line of Indian Archeology and Epigraphy (Optional)

Total Marks : 70

I.D. Code : 305A

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Archeological Survey of India and its various activities.
- (b) Contribution of archaeology to Indian History.

Unit 2

- (a) Main features of Indian Art and architecture.
- (b) Archeological Excavation in Gujarat with special Refer- ence to Lothal, Shrinathgadh, Kuntasi and Dhola Vira.

Unit 3

- (a) Interpretation of Archeological remains and significance of pottery, tools, beads etc.
- (b) Story of decipherment of old inscriptions - Main types of inscriptions in respect of their materials and contents with special study of Girnar Inscription and prayag prashasti.

Unit 4

- (a) Important era used in Indian inscriptions - Vikrama, Shaka and Gupta.
- (b) Importance of inscriptions in the study of History.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Government of India : Archeology in India
2. Pandey, R.B. : Indian Paleography Part-I
3. Sarkar, D.C. : Indian Epigraphy
4. Brown C. : The Coins in India
5. Bhandarkar D.K. : Lectures on Ancient Indian Numismatics
6. Shobita Punja : Museums of India




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

Politics in India (1947-1971A.D.) (Optional)

Total Marks : 70

I.D. Code : 305B

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

Legacy of the colonial state: Process of political integration: role played by Sardar Patel; the construction of India; main features; India's experience with parliamentary democracy : a review.

Unit-2

Growth of party politics : Congress, Non-congress and regional parties, Pattern of state level politics and centre- state relations, growth of local self-government , the JP Movement and emergency.

Unit-3

The challenges before national unity; separatist movements in Kashmir, Punjab and north-eastern states, communal and language issues in Indian politics.

Unit-4

Characteristics of India's foreign policy, the policy of Non-alignment. A historical analysis of India's management of her South asian regional relations.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Brass Paul R. : The Politics of India since Independence (Cambridge 1997)
2. Chandra Bipin : India since independence New Delhi.
3. Desai A.R. : Agrarian Struggles in India After Independence (OUP 1986)
4. Dube S.C. India since independence (Vikas 1977)
5. Prasad K.N. : Indian Economy Since 1951 (New Delhi 1993)
6. Chandra Bipan : Azadi ke bad ka Bharat
7. Chavda Vijaysinh : Svatantrovattar Bharat
8. Desai A.R. : Bharatiya Rashtravad Na samprat valano
9. Jamindar Resesh : 20mi sadi nu bharat
10. Khotari Rajani : Bharat nu Rajkaran
11. Shah J.R. : Bharat ma Arthakaran no Vikas
12. Dr. Patel Lalit S. : History of India (Post Independence) 2013.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

Social and Religious Reform Movement in India (Optional)

Total Marks : 70

I.D. Code : 305C

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Reform movement among the Muslims - Wahabi Movement Deoband School - Aligarh Movement - Sir Syed Ahmed Mohammed Iqbal and interpretation of Islam - Muslim elites and social reform in post-Independence period.

Unit-2

- (a) Rise of social consciousness among women - impact of British rule and liberal ideas on the condition of women - Role of D. K. Karve - Growth of Women's Organizations- All India Women's Conference - Kasturba Gandhi National Memorial Trust- Rehabilitation of distressed woman in Bombay Presidency - Women's campaign for political representation - Ideology of the Indian Women's Movement - Women Leaders - Begam Shareefah Hamid Ali, Kamaladevi Chattopadhyaya, Maharani Chimanabai-II, Sarojini Naidu, Mridula Sarabhai etc.
- (b) Hindu social structure and problem of depressed classes- impact of social and religious reform movements on the condition of the depressed classes Brahmo Samaj - Arya Samaj - Satnami movement of Chhattisgarh.

Unit-3

- (a) Harijans and Hindu leaders - M. G. Ranade, Tilak, Jyotiba Phule and Sindh religion, politics and depressed class movements: Dr. B. R. Ambedkar and Mahatma Gandhi - Neo-Buddhist movements and organizations and their impact on Depressed classes.

Unit-4

- (a) Post independence problems of depressed classes - efforts for justice - legislation and untouchability.
- (b) Social and communal tensions based on language, caste and religion.
- (c) Growth of secular ideas and attempts to bring about cultural synthesis.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

References:

- 1.Desai A. R. :Social Background of India National sum.
- 2.Desai , Neer : Women in Modern India.
- 3.Ghurye G. S. : Social Tensions in India.
- 4.Kamblc J .R. : Risead Awakening of Depressed Classes in India.
- 5.Sen, S. P (Ed) : Social and Religions Reform Movements in Nineteenth and Twentieth Centuries.
6. પરીખ પ્રવિણચંદ્ર સી. : ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ.
- 7.ભટ્ટ યુ. ડી. : આધુનિક ભારતમાં સ્ત્રી જાગૃતિનો ઉદભવ અને વિકાસ.
- 8.શેઠ સુરેશભાઈ સી. : ભારતમાં સામાજીક અને ધાર્મિક સુધારણાની ચળવળો(૧૮૧૮-૧૯૬૦)




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 4




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write to Short note out of four : 14 marks




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 401 to 404 & I.D. - 405

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	04	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester IV

History of Gujarat (1304 to 1572 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 401

Lecture : 60 Credit : 04

Unit -I

- (a) Sources : Archacological, Epigraphical, Numisnatel and Literary.
- (b) Gujarat- Under the Delhi Sultant (1304 A.D to 1403 A.D)

Unit-II

- (a) Establishment of Independent Sultanate in Guj.
- (b) Sultan Ahmed shah I - founder of Ahmedabad – his rule and achivement.
- (c) Sultan Mehmud Begado- his estimate as a ruler and conqueror.

Unit-III

- (a) Latter Sultans- Bahadur Shah- Muzafar shah- II.
- (b) Causes of the fall of Gujarat Sultanate.
- (c) Administration of Guj. Sultnate- central, taluka and village.

Unit -IV

- (a) Economic Condition during this Period.
- (b) Cultural condition- art, architecture, literature.
- (c) Religions policy of Guj. Sultanates.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference :

1. Baylay E.C. : History of Gujarat
2. Chavada J. : History of Guj. Kingdom
3. Commissariat M.A.: A History Guj Vol 1 to 111 Studies in the Hist. of Guj.
4. Dar Mahammed Ibrahim : Literary and Cultural Activities in Guj.
5. Majumdar M.R. : Cultural Hist. of Guj.
6. આચાર્ય ન. આ. : મધ્યકાલીન ગુજરાત. ગુજરાતના ધર્મ સંપ્રદાયો, ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ.
7. જોટે રત્નમણિરાવ બી.—ગુજરાતનું પાટનગર, અમદાવાદ ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, ઇસ્લામયુગ ખંડ ૧થી૪.
8. નાયક છોટુભાઈ ર. : મધ્યયુગી ભારત ખંડ— ૨
9. પરીખ રસિકલાલ સી અને અન્ય : ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ગ્રંથ પ. સલ્તનતકાલ
10. નદવી મૌલાના અબુઝફર : ગુજરાતનો ઇતિહાસ ભાગ— ૨




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV
State In India (Modern)

Total Marks : 70

Core Course code: 402

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT-1

- (a) Administrative and the Judicial system under the British East India Company's rule.
- (b) The British Administration under the British 'Crown'

UNIT -2

- (a) Characteristics of the Constitution of Independent India.
- (b) Central Administration of Independent India The President of India - Election – Powers - The Vice President and the Prime Minister

UNIT -3

- (a) The Parliament of India - Formation - Procedure of Working - Powers.
- (b) The Supreme court of India

UNIT-4

- (a) The Administration of The States - Powers and Functions of Governor - The Ministry
- (b) The Legislature of the state - Formation and Powers - The High Court
- (c) Relations between the union and the states.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Majumdar, Raychaudhari & Datta - An Advanced History of India (Part - I)
2. Robert P. E. - History of British India (Oxford University - Bombay)
3. Thompson and Gerrat - Rise and Fulfilment of British Rule in India.
4. V. D. Mahajan - India since 1526
5. Jaychandra Vidyalkar - Bharatiya Itihas Pravesh (Hindi)
6. M. L. Sharma - History of India
7. Dharaiya R.K - Aadhunik Bharat no Itihas Bhag 1,2.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

History of India (1757 A.D. -1857 A. D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 403

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

1. Late pre colonial order – Polity, economy , Society and Culture
2. Battle of Plassey and Buxur- its result.
3. Third battle of Panipat-1761 A. D.

Unit-2

1. Anglo- French rivalry for Power- Causes and consequences.
2. Parliamentary acts of 1753 A.D., 1784 A.D., 1813 A.D., 1833 A.D., 1853 A.D.
3. Anglo Shikh relations (1818-1857 A.D.)

Unit-3

1. Anglo Afghan relations (1836-1844 A.D.)
2. Development of education – indigenous and modern - Despatch of Charls Wood and its importance.

Unit - 4

1. Peasant, tribal and cultural resistance before 1857 A.D.
2. Up-heaval of 1857 A.D. - causes for its rise and failure- nature- result - End of Company's rule




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Majumdar, Raychaudhari & Datta - An Advanced History of India (Part - I)
2. Robert P. E. - History of British India (Oxford University - Bombay)
3. Thompson and Gerrat - Rise and Fulfilment of British Rule in India.
4. V. D. Mahajan - India since 1526
5. Jaychandra Vidyalankar - Bharatiya Itihas Pravesch (Hindi)
6. M. L. Sharma - History of India
7. Dharaiya R.K - Aadhunik Bharat no Itihas Bhag 1,2.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester IV

History of Freedom Movement in India: (1858-1947 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 404

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Queen Victoria's Declaration.
- (b) Rise of nationalism – Its factors
- (c) Establishment of Indian National Congress – Its early activities (1885-1905 A.D.)

Unit-2

- (a) Challenge to Moderate Politics: rise of Extremism in Indian national Politics (1890-1920 A.D.)
- (b) Emergence of communalism and foundation of all-India Muslim League and its Role (1906-1916 A.D.)
- (c) Partition of Bengal and the Swadeshi Movement.
- (d) The Home Rule Movement.

Unit-3

- (a) Non-co-operation Movement
- (b) Civil Disobedience Movement-Dandi March
- (c) Revolutionary Movement in India and Abroad.

Unit-4

- (a) Subhash Chandra Bose and Indian National Army.
- (b) Quit India Movement and towards freedom.
- (c) Freedom Movements in princely states : an overview.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Majumdar, Raychaudhari & Datta - An Advanced History of India (Part - I)
2. Robert P. E. - History of British India (Oxford University - Bombay)
3. Thompson and Garrat - Rise and Fulfilment of British Rule in India.
4. V. D. Mahajan - India since 1526
5. Jaychandra Vidyalkar - Bharatiya Itihas Pravesh (Hindi)
6. M. L. Sharma - History of India
7. Dharaiya R.K - Aadhunik Bharat no Itihas Bhag 1,2.
8. Sarkar Sumit : Adhunik Bharat – New Delhi.
9. Majumdar R. C., Histroty and Culture of the Indian People, Vol – VIII to XI.
10. Dr. Patel Lalit S. : History of India : (with special ref. to Modern India) 2013.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV
An Outline of Indian Numismatics, Museology and Archives
(Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 405A

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Origin and Evolution of Coinage in India - Types of coins in ancient – India
- (b) Coins of the Gupta Rulers
- (c) Importance of coins in the study of History.

Unit-2

- (a) Elements of Museology and role of Museums.
- (b) Study of important museums of India - Prince of Wales Museum (Mumbai), National Museum (New Delhi), Victoria Memorial (Kolkatta) and Salarjung Museum (Hyderabad)
- (a) Significance and Collection of the Regional Museums of Bhuj, Rajkot, Junagadh and Vadodara.

Unit-3

- (a) Characteristics of Archives.
- (b) History of Archives - Origin and Development of Archives in India.

Unit-4

- (a) Acquisition, Arrangement and Access to Archives.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Government of India : Archeology in India
2. Pandey, R.B. : Indian Paleography Part-I
3. Sarkar, D.C. : Indian Epigraphy
4. Brown C. : The Coins in India
5. Bhandarkar D.K. : Lectures on Ancient Indian Numismatics
6. Shobita Punja : Museums of India




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV

MAJOR REVOLUTIONS OF MODERN WORLD (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 405B

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT-1

- (a) Meaning of Revolution, Definition of Revolution, Type of Revolutions and Leadership
- (b) American Revolution of 1776 A.D., Causes, Impacts and Leaders

UNIT-2

- (a) French revolution of 1789 A.D., causes incident, Impacts on France, Europe and World, Contribution of Intellectual.
- (b) Industrial revolution : 1750-1850 A.D., Causes and Result

UNIT-3

- (a) Bolshevik revolution of 1917 A.D. (Russia), Causes, impacts on Russia and World, Leadership of Lenin
- (b) Chinese revolution of 1911 A.D., Causes and Results – Sun-Yat-Sen.

UNIT-4

- (a) Indian Freedom Movement 1857 to 1947 A.D., upheaval of 1857 A.D. and Gandhian Movements during 1920-1947 A.D.
- (b) Chinese Communist revolution of 1949 A.D. – Causes and Impacts – Mao-Tse-Tung.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

સંદર્ભો-

1. મંગુભાઇ પટેલ, આધુનિક વિશ્વની ક્રાંતિઓ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
2. જ્ઞાનગંગોત્રી ભાગ - 12, વિશ્વદર્શન-1 (ક્રાંતિ), સ.પ.યુનિ., વલ્લભવિદ્યાનગર
3. દેવેન્દ્ર ભટ્ટ, યુરોપનો ઇતિહાસ, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, 1991
4. જવાહરલાલ નહેરુ, જગતના ઇતિહાસનું રેખાદર્શન, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ
5. બિપિનચન્દ્ર, Indian Freedom Struggle, Delhi, 1993
6. સુમિત સરકાર, Modern India, Delhi, 1983
7. આર.એલ.રાવલ, આંતરરાષ્ટ્રીય સબંધો ભાગ-1, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
8. રામલખન શુક્લ, આધુનિક ભારત કા ઇતિહાસ, દિલ્હી
9. આર. કે.ધારૈયા, આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ અને ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો ભાગ-૧-૨, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
10. Mark Kurlansky, A World History
11. Tom Standage, A History of the World in 6 Glasses
12. H. A. Davis, An outline of the World History
13. Eric Hobsbawn, The age of Revolution : 1789-1848




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester IV

Constructive Activities and Institutions in Gujarat during 20th Century.

(Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 405C

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

Concepts and importance of social Reconstruction and grass-root Workers in History. The challenges before the Gujarati society on the eve of 20th century. The colonial conditions, the traditions, social reforms and reconstruction in Gujarat. Legacy of pre- Gandhian era. Mahatma Gandhi's thoughts on and programme for Social Reconstruction.

Unit-2

The ashram system. Sabarmati ashram as pioneering Gandhi institution. Activities for the uplift of the Dalits Harijan Sevak Sangh. Contribution made by Muldas vaishya and Parikshital Majmudar, programme for Tribal reforms. Bhil Seva Mandal and Thakkarbapa, Vedachhi ashram and Jugatram Dave.

Unit-3

Institutions and leadership for women's uplift. Jyoti sangh, SEWA, Mrudulaben Sarabhai, labour welfare activities. Majoor Mahajan Sangh, and Shankerlal Banker and Ansuyaben Sarabhai as labour activities. Contribution of educational institutions. Gujarat Vidyapeeth, Lokbharti Gram Vidyapeeth (Sanosara), Bhaikaka and his contribution to rural education.

Unit-4

North Gujarat ni Rachanatmak Samiti and its activities. Sayajirao III and his welfare activities. The role played by state and its agencies for social reconstruction in Gujarat after Independence.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Neera Desai - Social Change in Gujarat – A Study of 19th century, Gujarati Society (Bombay,1978)
2. Commissariat, M S - The History of Gujarat vol 3, A'bad , 1980
3. Navalram Trivedi - Samaj sudhara nu rekhadarshan (ahmedabad -1934)
4. H G Shastri and Pra.
5. Chi Parikh (sampa) - Gujarat no rajkiya ane sanskrutik itihās grāth-8 (britishkal,1914 sudhi) bho j vidhya bhavan ahmedabad -1984
6. Kavi Narmadshankar
7. Lalshankar - Katiyawar sarvsangrah, Mumbai -1886
8. Dr. Patel K. G. : દક્ષિણ ગુજરાતની ગાંધીવાદી સંસ્થાની રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ.
9. Dr. Brahmhatt P. C. : રાષ્ટ્રીય ઘડતરમાં ગાંધીજી સ્થાપિત આશ્રમનું યોગદાન.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 4




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write to Short note out of four : 14 marks




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 401 to 404 & I.D. - 405

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	04	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester IV

History of Gujarat (1304 to 1572 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 401

Lecture : 60 Credit : 04

Unit -I

- (a) Sources : Archacological, Epigraphical, Numisnatel and Literary.
- (b) Gujarat- Under the Delhi Sultant (1304 A.D to 1403 A.D)

Unit-II

- (a) Establishment of Independent Sultanate in Guj.
- (b) Sultan Ahmed shah I - founder of Ahmedabad – his rule and achivement.
- (c) Sultan Mehmud Begado- his estimate as a ruler and conqueror.

Unit-III

- (a) Latter Sultans- Bahadur Shah- Muzafar shah- II.
- (b) Causes of the fall of Gujarat Sultanate.
- (c) Administration of Guj. Sultnate- central, taluka and village.

Unit -IV

- (a) Economic Condition during this Period.
- (b) Cultural condition- art, architecture, literature.
- (c) Religions policy of Guj. Sultanates.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference :

1. Baylay E.C. : History of Gujarat
2. Chavada J. : History of Guj. Kingdom
3. Commissariat M.A.: A History Guj Vol 1 to 111 Studies in the Hist. of Guj.
4. Dar Mahammed Ibrahim : Literary and Cultural Activities in Guj.
5. Majumdar M.R. : Cultural Hist. of Guj.
6. આચાર્ય ન. આ. : મધ્યકાલીન ગુજરાત. ગુજરાતના ધર્મ સંપ્રદાયો, ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ.
7. જોટે રત્નમણિરાવ બી.—ગુજરાતનું પાટનગર, અમદાવાદ ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, ઇસ્લામયુગ ખંડ ૧થી૪.
8. નાયક છોટુભાઈ ર. : મધ્યયુગી ભારત ખંડ— ૨
9. પરીખ રસિકલાલ સી અને અન્ય : ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ગ્રંથ પ. સલ્તનતકાલ
10. નદવી મૌલાના અબુઝફર : ગુજરાતનો ઇતિહાસ ભાગ— ૨




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV
State In India (Modern)

Total Marks : 70

Core Course code: 402

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT-1

- (a) Administrative and the Judicial system under the British East India Company's rule.
- (b) The British Administration under the British 'Crown'

UNIT -2

- (a) Characteristics of the Constitution of Independent India.
- (b) Central Administration of Independent India The President of India - Election – Powers - The Vice President and the Prime Minister

UNIT -3

- (a) The Parliament of India - Formation - Procedure of Working - Powers.
- (b) The Supreme court of India

UNIT-4

- (a) The Administration of The States - Powers and Functions of Governor - The Ministry
- (b) The Legislature of the state - Formation and Powers - The High Court
- (c) Relations between the union and the states.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Majumdar, Raychaudhari & Datta - An Advanced History of India (Part - I)
2. Robert P. E. - History of British India (Oxford University - Bombay)
3. Thompson and Gerrat - Rise and Fulfilment of British Rule in India.
4. V. D. Mahajan - India since 1526
5. Jaychandra Vidyalkar - Bharatiya Itihas Pravesh (Hindi)
6. M. L. Sharma - History of India
7. Dharaiya R.K - Aadhunik Bharat no Itihas Bhag 1,2.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

History of India (1757 A.D. -1857 A. D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 403

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

1. Late pre colonial order – Polity, economy , Society and Culture
2. Battle of Plassey and Buxur- its result.
3. Third battle of Panipat-1761 A. D.

Unit-2

1. Anglo- French rivalry for Power- Causes and consequences.
2. Parliamentary acts of 1753 A.D., 1784 A.D., 1813 A.D., 1833 A.D., 1853 A.D.
3. Anglo Shikh relations (1818-1857 A.D.)

Unit-3

1. Anglo Afghan relations (1836-1844 A.D.)
2. Development of education – indigenous and modern - Despatch of Charls Wood and its importance.

Unit - 4

1. Peasant, tribal and cultural resistance before 1857 A.D.
2. Up-heaval of 1857 A.D. - causes for its rise and failure- nature- result - End of Company's rule




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Majumdar, Raychaudhari & Datta - An Advanced History of India (Part - I)
2. Robert P. E. - History of British India (Oxford University - Bombay)
3. Thompson and Garrat - Rise and Fulfilment of British Rule in India.
4. V. D. Mahajan - India since 1526
5. Jaychandra Vidyalankar - Bharatiya Itihas Pravesha (Hindi)
6. M. L. Sharma - History of India
7. Dharaiya R.K - Aadhunik Bharat no Itihas Bhag 1,2.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester IV

History of Freedom Movement in India: (1858-1947 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 404

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Queen Victoria's Declaration.
- (b) Rise of nationalism – Its factors
- (c) Establishment of Indian National Congress – Its early activities (1885-1905 A.D.)

Unit-2

- (a) Challenge to Moderate Politics: rise of Extremism in Indian national Politics (1890-1920 A.D.)
- (b) Emergence of communalism and foundation of all-India Muslim League and its Role (1906-1916 A.D.)
- (c) Partition of Bengal and the Swadeshi Movement.
- (d) The Home Rule Movement.

Unit-3

- (a) Non-co-operation Movement
- (b) Civil Disobedience Movement-Dandi March
- (c) Revolutionary Movement in India and Abroad.

Unit-4

- (a) Subhash Chandra Bose and Indian National Army.
- (b) Quit India Movement and towards freedom.
- (c) Freedom Movements in princely states : an overview.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Majumdar, Raychaudhari & Datta - An Advanced History of India (Part - I)
2. Robert P. E. - History of British India (Oxford University - Bombay)
3. Thompson and Garrat - Rise and Fulfilment of British Rule in India.
4. V. D. Mahajan - India since 1526
5. Jaychandra Vidyalkar - Bharatiya Itihas Pravesh (Hindi)
6. M. L. Sharma - History of India
7. Dharaiya R.K - Aadhunik Bharat no Itihas Bhag 1,2.
8. Sarkar Sumit : Adhunik Bharat – New Delhi.
9. Majumdar R. C., Histroty and Culture of the Indian People, Vol – VIII to XI.
10. Dr. Patel Lalit S. : History of India : (with special ref. to Modern India) 2013.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV
An Outline of Indian Numismatics, Museology and Archives
(Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 405A

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Origin and Evolution of Coinage in India - Types of coins in ancient – India
- (b) Coins of the Gupta Rulers
- (c) Importance of coins in the study of History.

Unit-2

- (a) Elements of Museology and role of Museums.
- (b) Study of important museums of India - Prince of Wales Museum (Mumbai), National Museum (New Delhi), Victoria Memorial (Kolkatta) and Salarjung Museum (Hyderabad)
- (a) Significance and Collection of the Regional Museums of Bhuj, Rajkot, Junagadh and Vadodara.

Unit-3

- (a) Characteristics of Archives.
- (b) History of Archives - Origin and Development of Archives in India.

Unit-4

- (a) Acquisition, Arrangement and Access to Archives.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Government of India : Archeology in India
2. Pandey, R.B. : Indian Paleography Part-I
3. Sarkar, D.C. : Indian Epigraphy
4. Brown C. : The Coins in India
5. Bhandarkar D.K. : Lectures on Ancient Indian Numismatics
6. Shobita Punja : Museums of India




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV

MAJOR REVOLUTIONS OF MODERN WORLD (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 405B

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT-1

- (a) Meaning of Revolution, Definition of Revolution, Type of Revolutions and Leadership
- (b) American Revolution of 1776 A.D., Causes, Impacts and Leaders

UNIT-2

- (a) French revolution of 1789 A.D., causes incident, Impacts on France, Europe and World, Contribution of Intellectual.
- (b) Industrial revolution : 1750-1850 A.D., Causes and Result

UNIT-3

- (a) Bolshevik revolution of 1917 A.D. (Russia), Causes, impacts on Russia and World, Leadership of Lenin
- (b) Chinese revolution of 1911 A.D., Causes and Results – Sun-Yat-Sen.

UNIT-4

- (a) Indian Freedom Movement 1857 to 1947 A.D., upheaval of 1857 A.D. and Gandhian Movements during 1920-1947 A.D.
- (b) Chinese Communist revolution of 1949 A.D. – Causes and Impacts – Mao-Tse-Tung.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

સંદર્ભો-

1. મંગુભાઇ પટેલ, આધુનિક વિશ્વની ક્રાંતિઓ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
2. જ્ઞાનગંગોત્રી ભાગ - 12, વિશ્વદર્શન-1 (ક્રાંતિ), સ.પ.યુનિ., વલ્લભવિદ્યાનગર
3. દેવેન્દ્ર ભટ્ટ, યુરોપનો ઇતિહાસ, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, 1991
4. જવાહરલાલ નહેરુ, જગતના ઇતિહાસનું રેખાદર્શન, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ
5. બિપિનચન્દ્ર, Indian Freedom Struggle, Delhi, 1993
6. સુમિત સરકાર, Modern India, Delhi, 1983
7. આર.એલ.રાવલ, આંતરરાષ્ટ્રીય સબંધો ભાગ-1, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
8. રામલખન શુક્લ, આધુનિક ભારત કા ઇતિહાસ, દિલ્હી
9. આર. કે.ધારૈયા, આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ અને ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો ભાગ-૧-૨, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
10. Mark Kurlansky, A World History
11. Tom Standage, A History of the World in 6 Glasses
12. H. A. Davis, An outline of the World History
13. Eric Hobsbawn, The age of Revolution : 1789-1848




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV

Constructive Activities and Institutions in Gujarat during 20th Century.
(Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 405C

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

Concepts and importance of social Reconstruction and grass-root Workers in History. The challenges before the Gujarati society on the eve of 20th century. The colonial conditions, the traditions, social reforms and reconstruction in Gujarat. Legacy of pre- Gandhian era. Mahatma Gandhi's thoughts on and programme for Social Reconstruction.

Unit-2

The ashram system. Sabarmati ashram as pioneering Gandhi institution. Activities for the uplift of the Dalits Harijan Sevak Sangh. Contribution made by Muldas vaishya and Parikshital Majmudar, programme for Tribal reforms. Bhil Seva Mandal and Thakkarbapa, Vedachhi ashram and Jugatram Dave.

Unit-3

Institutions and leadership for women's uplift. Jyoti sangh, SEWA, Mrudulaben Sarabhai, labour welfare activities. Majoor Mahajan Sangh, and Shankerlal Banker and Ansuyaben Sarabhai as labour activities. Contribution of educational institutions. Gujarat Vidyapeeth, Lokbharti Gram Vidyapeeth (Sanosara), Bhaikaka and his contribution to rural education.

Unit-4

North Gujarat ni Rachanatmak Samiti and its activities. Sayajirao III and his welfare activities. The role played by state and its agencies for social reconstruction in Gujarat after Independence.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Neera Desai - Social Change in Gujarat – A Study of 19th century, Gujarati Society (Bombay,1978)
2. Commissariat, M S - The History of Gujarat vol 3, A'bad , 1980
3. Navalram Trivedi - Samaj sudhara nu rekhadarshan (ahmedabad -1934)
4. H G Shastri and Pra.
5. Chi Parikh (sampa) - Gujarat no rajkiya ane sanskrutik itihās grāth-8 (britishkal,1914 sudhi) bho j vidhya bhavan ahmedabad -1984
6. Kavi Narmadshankar
7. Lalshankar - Katiyāwar sarvsangrah, Mumbai -1886
8. Dr. Patel K. G. : દક્ષિણ ગુજરાતની ગાંધીવાદી સંસ્થાની રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ.
9. Dr. Brahmhatt P. C. : રાષ્ટ્રીય ઘડતરમાં ગાંધીજી સ્થાપિત આશ્રમનું યોગદાન.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

पाठ्यक्रम के हेतु

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण द्वारा विश्वविद्यालय अनुदान आयोग की निर्देशिका के अनुसार हिन्दी अभ्यास समिति ने एम. ए. सेमेस्टर I से IV का पाठ्यक्रम तैयार किया है | इस पाठ्यक्रम के हेतु निम्नांकित हैं -

- भाषा-साहित्य के छात्र विभिन्न साहित्यिक विधाओं के स्वरूप और तत्त्वों से अवगत हो |
- भाषा-साहित्य के छात्र उपन्यास , कहानी , नाटक , एकांकी , निबंध , आत्मकथा , जीवनी , संस्मरण , रेखाचित्र , महाकाव्य , खंडकाव्य , गीतिनाट्य आदि साहित्यिक विधाओं के उद्भव और विकास से परिचित हो |
- विभिन्न साहित्यिक विधाओं में निरूपित परिवेश , युगीन समस्याओं , समाज-जीवन , रीति-रिवाज , विभिन्न त्यौहार , संस्कृति , लोकबोली , लोकगीतों आदि से भाषा-साहित्य के छात्र रूबरू हो |
- भाषा-साहित्य के छात्र कवियों-लेखकों के विचार-जगत और कल्पना-जगत से परिचित हो |
- विभिन्न साहित्यिक रचनाओं के काव्य-सौंदर्य और भाव-सौंदर्य से भाषा-साहित्य के छात्र परिचित हो |
- भाषा-साहित्य के छात्र विभिन्न कृतियों में निरूपित भाषा के विविध रूपों , मुहावरों , कहावतों , विशिष्ट उक्तियों , अलंकारों , छंदों , उपमानों , शब्द-वैविध्य आदि से अवगत हो |
- भाषा-साहित्य के छात्रों में समीक्षात्मक दृष्टि का विकास हो |
- छात्रों का साहित्य के प्रति लगाव बढ़े और अन्य साहित्यिक कृतियों को पढ़ने की प्रेरणा मिले |



हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

सत्र १ से ४ (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी प्रथम सत्र :

प्रश्नपत्र	कोड नंबर	विषय
प्रश्नपत्र -१	CC -101	आधुनिक हिन्दी कथा-साहित्य
प्रश्नपत्र -२	CC -102	मध्ययुगीन हिन्दी काव्य
प्रश्नपत्र -३	CC -103	भारतीय काव्यशास्त्र के सिद्धान्त
प्रश्नपत्र -४	CC -104	नाटककार मोहन राकेश
प्रश्नपत्र -५	ID - 105 A	राजभाषा प्रशिक्षण (वैकल्पिक)
(तीन में से कोई एक प्रश्नपत्र पढ़ना अनिवार्य है ।)	ID - 105 B	हिन्दी साहित्य और सिनेमा-जगत (वैकल्पिक)
	ID - 105 C	विशिष्ट साहित्यकार : प्रेमचन्द (वैकल्पिक)

एम. ए. हिन्दी द्वितीय सत्र :

प्रश्नपत्र	कोड नंबर	विषय
प्रश्नपत्र -१	CC -201	आधुनिक हिन्दी नाटक तथा अन्य विधाएँ
प्रश्नपत्र -२	CC -202	मध्ययुगीन हिन्दी काव्य
प्रश्नपत्र -३	CC -203	पाश्चात्य काव्यशास्त्र : सिद्धान्त और वाद
प्रश्नपत्र -४	CC -204	हिन्दी उपन्यास
प्रश्नपत्र -५	ID- 205 A	सूफी काव्य परंपरा और जायसी का 'पद्मावत' (वैकल्पिक)
(तीन में से कोई एक प्रश्नपत्र पढ़ना अनिवार्य है ।)	ID- 205 B	हिन्दी दलित साहित्य (वैकल्पिक)
	ID- 205 C	हिन्दी व्यंग्य साहित्य (वैकल्पिक)

एम. ए. हिन्दी तृतीय सत्र :

हिन्दी अभ्यास समिति , हेम. उ. गुज. युनि. पाटण




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

प्रश्नपत्र	कोड नंबर	विषय
प्रश्नपत्र -१	CC -301	आधुनिक हिन्दी काव्य - I
प्रश्नपत्र -२	CC -302	सैद्धान्तिक भाषाविज्ञान
प्रश्नपत्र -३	CC -303	स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य का इतिहास - I
प्रश्नपत्र -४	CC -304	अनुवादविज्ञान
प्रश्नपत्र -५	ID - 305 A	हिन्दी लेखन कौशल (वैकल्पिक)
(तीन में से कोई एक प्रश्नपत्र पढ़ना अनिवार्य है।)	ID - 305 B	जनसंचार प्रक्रिया और हिन्दी (वैकल्पिक)
	ID - 305 C	लोक साहित्य (वैकल्पिक)

एम. ए. हिन्दी चतुर्थ सत्र :

प्रश्नपत्र	कोड नंबर	विषय
प्रश्नपत्र -१	CC -401	आधुनिक हिन्दी काव्य - II
प्रश्नपत्र -२	CC -402	हिन्दी भाषा का स्वरूप और विकास
प्रश्नपत्र -३	CC -403	स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य का इतिहास - II
प्रश्नपत्र -४	CC -404	शोध प्रविधि
प्रश्नपत्र -५	ID- 405 A	कोश विज्ञान (वैकल्पिक)
(तीन में से कोई एक प्रश्नपत्र पढ़ना अनिवार्य है।)	ID- 405 B	हिन्दी पत्रकारिता (वैकल्पिक)
	ID- 405 C	भारतीय साहित्य (वैकल्पिक)



हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

चतुर्थ सत्र (सेमेस्टर) पद्धति

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी चतुर्थ सत्र :

प्रश्नपत्र : CC - 401 ' आधुनिक हिन्दी काव्य II ' (खंडकाव्य, विशेष कवि और नई कविता)

पुस्तकें : १. ' महाप्रस्थान '(खंडकाव्य) - नरेश मेहता , लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद ।

२. ' आत्मजयी ' (विशेष कवि) - कुँवर नारायण, भारतीय ज्ञानपीठ, नई दिल्ली ।

३. ' केदारनाथ सिंह प्रतिनिधि कविताएँ ' (नई कविता) - राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली ।

प्रतिनिधि पाठ्य कविताएँ -

- (1) महानगर में कवि
- (2) बनारस
- (3) पहाड़
- (4) दाने
- (5) सूर्य
- (6) मुक्ति
- (7) पानी में घिरे हुए लोग
- (8) टमाटर बेंचनेवाली बुढ़िया
- (9) सन् 47 को याद करते हुए
- (10) जीने के लिए कुछ शर्तें

यूनिट - १. उपर्युक्त तीनों रचनाओं में से ससंदर्भ व्याख्या ।

यूनिट - २. ' महाप्रस्थान ' खंडकाव्य का मूल्यांकन :

हिन्दी अभ्यास समिति , हेम. उ. गुज. युनि. पाटण




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

कथावस्तु, काव्य स्वरूप , मूल प्रतिपाद्य , पात्र सृष्टि , भाषा-शैली , प्रकृति-चित्रण, शीर्षक की सार्थकता , प्रमुख चरित्रों का परिचय ।

यूनिट - ३. 'आत्मजयी' काव्य का मूल्यांकन :

उपनिषद आधारित कथा, मिथकीय सत्ता, समसामयिक संदर्भ, जीवन दर्शन, पात्र-सृष्टि, शिल्पगत विशेषताएँ, शीर्षक की सार्थकता , प्रमुख चरित्र - नचिकेता, वाजश्रवा, यमयम ।

यूनिट - ४. ' केदारनाथ सिंह' की प्रतिनिधि कविताओं के भाव-सौन्दर्य और काव्य-सौन्दर्य का अनुशीलन , कवि केदारनाथ सिंह की उपलब्धियाँ ।

❖ प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ ससंदर्भ व्याख्या (उपर्युक्त तीनों रचनाओं में से)

(क) अथवा (क) , (ख) अथवा (ख) | अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ५ यूनिट - २ , ३ , ४ में से चार टिप्पणियाँ पूछी जाएँगी , जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. नरेश मेहता और उनका महाप्रस्थान - कृष्णदेव शर्मा ।
२. नरेश मेहता का काव्य विमर्श और मूल्यांकन - प्रभाकर शर्मा ।
३. नरेश मेहता कविता की ऊर्ध्वयात्रा - रामकमल राय ।
४. नई कविता की प्रबंध चेतना - डॉ.मनोहरसिंह चौहान ।
५. हिन्दी काव्य में मिथक का समसामयिक संदर्भ - डॉ. सविता मोहन ।



६. कुँवर नारायण और उनका साहित्य - अनिल मेहरोत्रा, ज्ञानभारती प्रकाशन, दिल्ली ।
७. हिन्दी के स्वातंत्र्योत्तर मिथकीय खंडकाव्य - कविता शर्मा, पार्श्व प्रकाशन अहमदाबाद ।
८. केदारनाथ सिंह चकिया से दिल्ली - संपा. कामेश्वर प्रसाद सिंह, वाणी प्रकाशन दिल्ली ।
९. समकालीन सृजन संदर्भ - भारत भारद्वाज, वाणी प्रकाशन, दिल्ली ।
१०. तार सप्तक के कवियों की समाज चेतना - राजेन्द्र प्रसाद, वाणी प्रकाशन, दिल्ली ।



हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

चतुर्थ सत्र (सेमेस्टर) पद्धति

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी चतुर्थ सत्र :

प्रश्नपत्र : CC -402 'हिन्दी भाषा का स्वरूप और विकास'

यूनिट - १. हिन्दी की ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

- भारतीय आर्यभाषाओं का परिचय - प्राचीन, मध्यकालीन, आधुनिक ।
- आधुनिक आर्यभाषाओं का वर्गीकरण ।
- खड़ीबोली हिन्दी का उद्भव और विकास ।

यूनिट - २. हिन्दी का भौगोलिक क्षेत्र

- हिन्दी की उपभाषाओं और बोलियों का परिचय ।
- पूर्वी हिन्दी और पश्चिमी हिन्दी में अन्तर ।
- हिन्दी की प्रमुख बोलियों की व्याकरणिक विशेषताएँ (ब्रज, अवधी, भोजपुरी, मैथिली)

यूनिट - ३. हिन्दी भाषा के विविध रूप

- हिन्दुस्तानी और बोलचाल की हिन्दी ।
- मानक हिन्दी और साहित्यिक हिन्दी ।
- हिन्दी एक संपर्क भाषा ।
- राजभाषा हिन्दी और राष्ट्रभाषा हिन्दी, हिन्दी की संवैधानिक स्थिति ।
- संचार भाषा के रूप में हिन्दी ।

यूनिट - ४. हिन्दी का शब्द निर्माण और शब्द भंडार :

- हिन्दी की शब्द-रचना - मूल, यौगिक, योगरूढ



- शब्द-रचना की विविध रीतियाँ - उपसर्ग, प्रत्यय, संधि, समास ।
- हिन्दी शब्द-संपदा - तत्सम, अर्ध तत्सम, तदभव, देशज, विदेशी आदि ।

❖ प्रश्नपत्र का प्रारूप :

- प्रश्न - १ यूनिट - १ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४
- प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४
- प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४
- प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४
- प्रश्न - ५ यूनिट २, ३, ४ में से चार टिप्पणियाँ पूछी जाएँगी , जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. हिन्दी भाषा का उद्भव और विकास - हरदेव बाहरी, लोकभारती प्रका., इलाहाबाद ।
२. हिन्दी भाषा का इतिहास - धीरेन्द्र वर्मा, नागरी प्रचारिणी सभा, वाराणसी ।
३. हिन्दी भाषा - डॉ. भोलानाथ तिवारी ।
४. भाषाविज्ञान - डॉ. भोलानाथ तिवारी ।
५. भाषाविज्ञान की भूमिका - सैद्धांतिक विवेचन - डॉ. देवेन्द्रनाथ शर्मा ।
६. भाषाविज्ञान के सिद्धांत - डॉ. त्रिलोचन पाण्डेय ।



हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

चतुर्थ सत्र (सेमेस्टर) पद्धति

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी चतुर्थ सत्र :

प्रश्नपत्र : CC -403

स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य का इतिहास - II

यूनिट - १. स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी उपन्यास ।

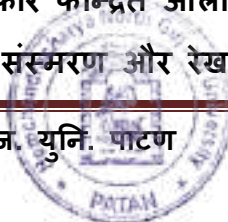
- आँचलिक उपन्यास - अवधारणा, प्रमुख उपन्यास और उपन्यासकारों का परिचय ।
- मनोवैज्ञानिक उपन्यास - अवधारणा, प्रमुख उपन्यास और उपन्यासकारों का परिचय ।
- लघु उपन्यास - अवधारणा, प्रमुख उपन्यास और उपन्यासकारों का परिचय ।
- आधुनिकतावादी उपन्यास ।

यूनिट - २. स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी कहानी ।

- स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी कहानी पृष्ठभूमि ।
- नई कहानी - कथ्यगत और और शिल्पगत विशेषता, प्रमुख कहानीकार ।
- साठोत्तरी हिन्दी कहानी के विविध आंदोलन - अकहानी, समानान्तर कहानी और अन्य कहानी आंदोलन, समकालीन कहानी ।

यूनिट - ३. स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी निबंध और अन्य गद्य विधाएँ ।

- स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी निबंधों का विकासात्मक अध्ययन, प्रमुख निबंधकार और उनका योगदान, ललित निबंध और आचार्य हजारीप्रसाद द्विवेदी, हास्य-व्यंग्य प्रधान निबंध और हरिशंकर परसाई ।
- स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी आलोचना - मार्क्सवादी आलोचना, रूपवादी आलोचना, रचना केन्द्रित और रचनाकार केन्द्रित आलोचना ।
- स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी संस्मरण और रेखाचित्र, महादेवी वर्मा का योगदान ।



यूनिट - ४. गुजरात का स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य ।

- गुजरात की स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी कविता - प्रबंधकाव्य , गीत एवं गज़ल, समकालीन बोध की कविता ।
- गुजरात का स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी उपन्यास साहित्य ।
- गुजरात की स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी कहानी ।

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

- प्रश्न - १ यूनिट - १ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४
- प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४
- प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४
- प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४
- प्रश्न - ५ प्रत्येक यूनिट में से एक-एक करके कुल चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी ,
जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. हिन्दी साहित्य का इतिहास - नगेन्द्र ।
२. हिन्दी साहित्य का दूसरा इतिहास - बच्चनसिंह , राधाकृष्ण प्रकाशन , दिल्ली ।
३. हिन्दी उपन्यास का इतिहास - गोपालराय, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली ।
४. आधुनिक हिन्दी उपन्यास - नामवरसिंह, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली ।
५. आधुनिक हिन्दी साहित्य का इतिहास - बच्चनसिंह, लोकभारती प्रका., इलाहाबाद ।
६. हिन्दी कहानी का इतिहास - भाग-3, गोपालराय, राजकमल प्रकाशन , नई दिल्ली ।
७. हिन्दी कहानी के सौ वर्ष - संपा. वेदप्रकाश अमिताभ, मधुवन प्रकाशन, मथुरा ।
८. हिन्दी निबंध - विश्वनाथप्रसाद तिवारी, वाराणसी ।
९. हिन्दी आलोचना का विकास - नंदकिशोर नवल, दिल्ली ।
१०. गुजरात का स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी लेखन - संपा. रघुवीर चौधरी, अहमदाबाद ।

U-Tube पर ई-पाठशाला के अन्तर्गत विद्वानों के व्याख्यान उपलब्ध हैं।



हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

चतुर्थ सत्र (सेमेस्टर) पद्धति

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी चतुर्थ सत्र :

प्रश्नपत्र : CC -404

‘शोध प्रविधि ’

यूनिट - १. शोध का स्वरूप :

- शोध की अवधारणा, शोध की प्रकृति, शोध के तत्व, शोध का उद्देश्य और महत्व,
- शोध और समीक्षा, शोध और आस्वाद ।

यूनिट - २. शोध के प्रकार :

- साहित्यिक शोध ।
- तुलनात्मक शोध ।
- शैली वैज्ञानिक शोध ।
- भाषा वैज्ञानिक शोध ।
- समाजशास्त्रीय और मनोवैज्ञानिक शोध ।

यूनिट - ३. शोध-प्रक्रिया ।

- शोध-प्रक्रिया से तात्पर्य ।
- शोध-प्रक्रिया के विविध सोपान -
- विषय-चयन, शोध प्रबंध की रूपरेखा, सामग्री संकलन, भूमिका लेखन, पाद टिप्पणी, संदर्भ निर्देश ।

यूनिट - ४. शोधार्थी , निर्देशक और शोध-पत्र लेखन ।

- शोधार्थी के गुण ।
- शोध निर्देशक की योग्यता ।



- शोध-पत्र से तात्पर्य और उसकी प्रकृति ।
- शोध-पत्र लेखन की प्रक्रिया ।

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ यूनिट - १ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ५ यूनिट २ , ३ , ४ में से चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी , जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. साहित्यिक अनुसंधान के आयाम - रवीन्द्रकुमार जैन, नेशनल पब्लिशिंग , दिल्ली ।
२. शोध - प्रविधि - विनय मोहन शर्मा, नेशनल पब्लिशिंग , दिल्ली ।
३. अनुसंधान - स्वरूप और प्रविधि, रामगोपाल शर्मा, राजस्थान ग्रंथ अका. जयपुर ।
४. आधुनिक शोध पद्धति - रामगोपाल सिंह जादौन, साहित्य संस्थान, गाजियाबाद ।
५. शोध सिद्धान्त - संपा. बी. के. कलासवा, शान्ति प्रकाशन, अहमदाबाद ।
६. हिन्दी अनुसंधान - विजयपाल सिंह , लोकभारती प्रकाशन , इलाहाबाद ।
७. अनुसंधान सर्जन एवं प्रक्रिया - डॉ. अर्जुन तडवी , विद्या प्रकाशन , कानपुर ।
८. हिन्दी अनुसंधान : वैज्ञानिक पद्धतियाँ - डॉ. कैलाशनाथ मिश्र , विद्या प्रकाशन , कानपुर ।



हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

चतुर्थ सत्र (सेमेस्टर) पद्धति

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी चतुर्थ सत्र :

प्रश्नपत्र : ID- 405 A कोश विज्ञान

यूनिट - १ कोश की परिभाषा और स्वरूप , वर्तमान समय में कोश की उपयोगिता, कोश और व्याकरण का सम्बन्ध , कोश और भाषाविज्ञान का सम्बन्ध , कोश और साहित्य का सम्बन्ध, कोश-निर्माण कला या विज्ञान ।

यूनिट - २ कोश के प्रकार - समभाषी कोश, द्विभाषी कोश, बहुभाषी कोश, विश्वकोश, अध्येता कोश, बोली कोश, व्युत्पत्ति कोश, समांतर कोश, कालक्रमिक कोश, पारिभाषिक कोश, विषय कोश, मुहावरा एवं सूक्ति कोश, ।

यूनिट - ३ कोश-निर्माण का इतिहास - प्राचीन एवं मध्यकालीन कोश, हिन्दी कोश की परंपरा, हिन्दी के प्रमुख कोश और कोशकार , कोश की परंपरा ।

यूनिट - ४ कोश निर्माण की समस्याएँ - समभाषी कोश निर्माण की समस्याएँ, द्विभाषी कोश निर्माण की समस्याएँ, बहुभाषी कोश निर्माण की समस्याएँ, पारिभाषिक कोश निर्माण की समस्याएँ । विश्व कोश निर्माण की चुनौतियाँ ।

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ यूनिट - १ में से दीर्घांतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घांतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घांतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घांतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४



प्रश्न - ५ प्रत्येक यूनिट में से एक-एक करके कुल चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी ,
जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. कोशविज्ञान - भोलानाथ तिवारी, |
२. आधुनिक हिन्दी प्रयोग कोश - बदरीनाथ कपूर |
३. कोशविज्ञान से सम्बन्धित जानकारी गूगल पर उपलब्ध है ।



हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

चतुर्थ सत्र (सेमेस्टर) पद्धति

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी चतुर्थ सत्र :

प्रश्नपत्र : ID- 405 B हिन्दी पत्रकारिता

यूनिट - १ पत्रकारिता से तात्पर्य, पत्रकारिता का स्वरूप, वर्तमान समय में पत्रकारिता का महत्व, विश्व पत्रकारिता का उदय, भारत में पत्रकारिता का आरंभ, हिन्दी पत्रकारिता का उद्भव और विकास ।

यूनिट - २ पत्रकारिता के मूल तत्व - समाचार संकलन तथा लेखन के मुख्य आयाम , समाचार पत्रों के विभिन्न स्तंभों की योजना, संपादन कला के सामान्य सिद्धान्त, शीर्षकीकरण, पृष्ठ-विन्यास, आमुख और समाचार पत्र की प्रस्तुति , प्रक्रिया और समाचार के विभिन्न स्रोत ।

यूनिट - ३ इलेक्ट्रॉनिक मीडिया - रेडियो पत्रकारिता, टी.वी.पत्रकारिता, वीडियो, केबल, मल्टी मीडिया और सोशियल मीडिया । पत्रकारिता में दृश्य सामग्री- कार्टून, रेखाचित्र, ग्राफिक्स की की व्यवस्था ।

यूनिट -४ प्रिन्ट पत्रकारिता और मुद्रणकला, प्रुफ पठन, ले आउट तथा पृष्ठ-सज्जा, लोक संपर्क तथा विज्ञापन । पत्रकारिता से सम्बन्धित लेखन -संपादकीय, फिचर, रीपोर्ताज, साक्षात्कार , खोजी समाचार, अनुवर्तन आदि की प्रविधि ।

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ यूनिट - १ में से दीर्घांतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घांतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घांतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४



प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ५ यूनिट २, ३ , ४ में से चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होंगी । अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. हिन्दी पत्रकारिता के इतिहास की भूमिका - जगदीश्वर चतुर्वेदी ।
२. जनसंचार और हिन्दी पत्रकारिता - अर्जुन तिवारीतिवारी ।
३. स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी की साहित्यिक पत्रकारिता और रचनात्मक नवलेखन का अन्तःसम्बन्ध - ऋचा शर्मा ।
४. जनसंचार माध्यम चुनौतियाँ और दायित्व - त्रिभुवन राय।
५. मीडिया विमर्श - रामशरण जोशी ।
६. इक्कीसवीं सदी और हिन्दी पत्रकारिता - अमरेन्द्रकुमार ।



हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

चतुर्थ सत्र (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी चतुर्थ सत्र :

प्रश्नपत्र : ID- 405 C भारतीय साहित्य

पुस्तकें : १. ' सत्यना प्रयोगो अथवा आत्मकथा ' (गुजराती आत्मकथा) - मोहनदास
करमचंद गांधी , नवजीवन प्रकाशन , अमदावाद (मूल गुजराती) ।

हिन्दी अनुवाद : ' सत्य के प्रयोग अथवा आत्मकथा ' (१९४८)

- अनुवादक : हरिभाऊ उपाध्याय , सस्ता साहित्य मंडल नई दिल्ली ।

२. ' घासीराम कोतवाल ' (मराठी नाटक) - विजय तेंदुलकर , राजकमल
प्रकाशन , नई दिल्ली ।

हिन्दी अनुवाद : ' घासीराम कोतवाल ' - अनुवादक वसंत देव ।

३ ' हजार चुराशिर माँ ' (बंगाली उपन्यास) - महाश्वेता देवी , करुणा
प्रकाशन , कोलकटा ।

हिन्दी अनुवाद : ' १०८४वें की माँ ' , अनुवादक : सांत्वना निगम ,
राधाकृष्ण प्रकाशन , नई दिल्ली ।

यूनिट - १. भारतीय साहित्य का स्वरूप , भारतीय साहित्य के अध्ययन की समस्याएँ ,
भारतीय साहित्य में आज के भारत का बिम्ब , हिन्दी साहित्य में भारतीय
मूल्यां की अभिव्यक्ति ।

यूनिट - २ ' सत्यना प्रयोगो अथवा आत्मकथा ' का समीक्षात्मक अध्ययन , गांधीजी
के जीवन के मार्मिक प्रसंग , गांधीजी का जीवन-संघर्ष , गांधीजी का
व्यक्तित्व ।

यूनिट - ३ ' घासीराम कोतवाल ' का समीक्षात्मक अध्ययन ,



कथा-विन्यास , पात्र-सृष्टि , संवाद , रंगमंचीयता , भाषा-शैली | शीर्षक की सार्थकता , प्रमुख चरित्र और गौण पात्र |

यूनिट - ४ ' हजार चुराशिर माँ ' की तात्विक समीक्षा :

कथा-विन्यास , पात्र-सृष्टि , संवाद , देशकाल और वातावरण , भाषा-शैली , उद्देश्य | शीर्षक की सार्थकता , उपन्यास में निरूपित युगबोध या समस्याएँ |

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ यूनिट - १ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ५ यूनिट २, ३ , ४ में से चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. भारतीय साहित्य - संपादक : डॉ. नगेन्द्र , प्रभात प्रकाशन , दिल्ली |
२. भारतीय साहित्य - डॉ. शशि पंजाबी , विद्या प्रकाशन , कानपुर |
३. आज का भारतीय साहित्य - संपादक : साहित्य अकादमी |
४. मराठी साहित्य : परिप्रेक्ष्य - संपादक : डॉ. चंद्रकांत बांदिवडेकर ,
५. बंगला साहित्य का इतिहास - डॉ. बेनर्जी
६. भारतीय साहित्यकारों से साक्षात्कार - डॉ. रणवीर रांग्रा , किताब घर , दिल्ली |
७. भारतीय साहित्य : अवधारणा , स्वरूप और समस्याएँ - के. सच्चिदानंद , वाणी प्रकाशन , दिल्ली |
८. भारतीय साहित्य - डॉ. लक्ष्मीकान्त पाण्डेय , विद्या प्रकाशन , कानपुर |



हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात युनिवर्सिटी, पाटण

विनयन विद्याशाखा

गुजराती विषयनो अभ्यासक्रम

॥ अभ्यासक्रम ॥

(रेग्युलर अने अेक्सटर्नल)

M.A. : GUJARATI

७ून : २०१८ थी क्रमशः अमलमां



Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

-: અભ્યાસના હેતુઓ :-

- (૧) અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થીની સાહિત્ય , કલ્પના અને સૌંદર્યદ્રષ્ટિ વિકસે તેવું આયોજન થયું છે.
- (૨) સાહિત્ય એ સમાજજીવનનું પ્રતિબિંબ કે દર્પણ છે એટલે સમાજની બદલાતી ક્ષિતિજો પાઠ્યક્રમ દ્વારા જ વિદ્યાર્થીઓ જાણે એવા સંદર્ભોને અભ્યાસક્રમમાં વણી લેવાયા છે.
- (૩) સાહિત્યકલામાં પારંગત થયેલા વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યકલા સાથે સંબંધ ધરાવતી આંતરવિદ્યાઓને પણ સમજે-સજ્જ બને તેવી પણ આ અભ્યાસક્રમની પુનઃરચનામાં કાળજી રખાઈ છે.
- (૪) સાહિત્યકલામાં પારંગત થયેલા વિદ્યાર્થીઓને સમૂહમાધ્યમો કે પત્રકારત્વમાં રોજગારીની તકો ઉપલબ્ધ થાય તેની પણ ખાસ કાળજી આ અભ્યાસક્રમના આયોજનમાં રખાઈ છે.
- (૫) વિદ્યાર્થીઓ ભાષા , સાહિત્ય અને કલાભિમુખ તથા જીવનાભિમુખ બને એવો ઉદ્દેશ આ નવતર અભ્યાસક્રમમાં આકારિત થયો છે.
- (૬) વિદ્યાર્થીઓ માત્ર ગુજરાતી ભાષાસાહિત્ય પ્રત્યે જ નહિ પરંતુ ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્યથી પણ વાકેફ થાય તેવો દ્રષ્ટિકોણ અભ્યાસક્રમમાં રાખવામાં આવ્યો છે.
- (૭) વિદ્યાર્થીઓને પોતાની રુચિ મુજબ પસંદગી મળે તેવા વિકલ્પો પણ આ અભ્યાસક્રમમાં સમાયોજન પામ્યા છે.
- (૮) વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સાહિત્યના અભ્યાસ દ્વારા ભારતીયતાના ભાવ-વિચાર-વારસો જાણે તથા વિશ્વ સાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા વૈશ્વિક ભાવ-વિચાર-વારસો અને સંસ્કૃતિને જાણે-પ્રમાણે તેનો પણ આ અભ્યાસક્રમમાં ખાસ ખ્યાલ રખાયો છે.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A. : GUJARATI SYLLABUS

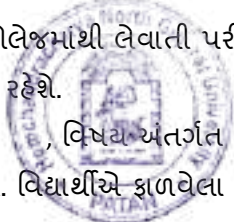
SEMESTER	COURSE CODE	COURSE NAME [NAME OF PAPER]	Question Style	Internal Marks	External Marks	Total Course Credit
1	C.C.-101	પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	C.C.-102	સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	C.C.-103	સાહિત્ય અને આધુનિકતા	5	30	70	4
1	C.C.-104	લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય	5	30	70	4
1	I.D.-105(A)	સાહિત્ય વિવેચનના અભિગમો	5	30	70	4
1	I.D.-105(B)	સાહિત્ય અને સિનેમા	5	30	70	4
1	I.D.-105(C)	સાહિત્યિક સંજ્ઞાવિચાર	5	30	70	4
2	C.C.-201	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : દયારામ (મધ્યકાલીન)	5	30	70	4
2	C.C.-202	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા	5	30	70	4
2	C.C.-203	ભારતીય સાહિત્ય	5	30	70	4
2	C.C.-204	લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ, પ્રકાર અને કૃતિઓ	5	30	70	4
2	I.D.-205(A)	અનુવાદિત સાહિત્ય	5	30	70	4
2	I.D.-205(B)	સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર	5	30	70	4
2	I.D.-205(C)	કોશવિજ્ઞાન	5	30	70	4
3	C.C.-301	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : રાવજી પટેલ (અર્વાચીન)	5	30	70	4
3	C.C.-302	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા	5	30	70	4
3	C.C.-303	ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ	5	30	70	4
3	C.C.-304	તુલનાત્મક સાહિત્ય	5	30	70	4
3	I.D.-305(A)	લોકસાહિત્યનું સંશોધન, સંપાદન-ગતિવિધિઓ	5	30	70	4
3	I.D.-305(B)	ગાંધી સાહિત્ય	5	30	70	4
3	I.D.-305(C)	સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	5	30	70	4
4	C.C.-401	ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા	5	30	70	4
4	C.C.-402	વિશ્વસાહિત્યની કૃતિઓ	5	30	70	4
4	C.C.-403	ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન	5	30	70	4
4	C.C.-404	ભાષા અને સાહિત્ય કૌશલ	5	30	70	4
4	I.D.-405(A)	લોકસાહિત્યના સંશોધકો-સંપાદકોનો અભ્યાસ	5	30	70	4
4	I.D.-405(B)	લઘુશોધ નિબંધ (Dissertation)	5	30	70	4
4	I.D.-405(C)	સાહિત્ય અને ઇતિહાસ	5	30	70	4

નોંધ: (૧) રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે આ જ અભ્યાસક્રમ સમાન રહેશે.

(૨) રેગ્યુલર વિદ્યાર્થી માટે કોલેજમાંથી લેવાતી પરીક્ષાના દરેક પેપરની આંતરિક પરીક્ષાના ૩૦ ગુણમાંથી આંતરિક પરીક્ષાના ૧૫ ગુણ રહેશે.

(૩) સેમિનારના ૧૦ ગુણ ગણાશે, વિષય અંતર્ગત દસ મિનિટ વક્તવ્ય આપવાનું રહેશે.

(૪) અસાઇન્મેન્ટના ૫ ગુણ રહેશે. વિદ્યાર્થીએ ફાઇનલ વિષય પર પંદર પૃષ્ઠનું લખાણ આપવાનું રહેશે.



I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

SEMESTER - IV



Hemchandra
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા

એકમ-૧ : વિવેચન વિચાર :

૧. વિવેચન : સંજ્ઞા અને પ્રકારો
૨. ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા – પરિચય

એકમ-૨ : વિવેચન વિકાસ- ૧

૧. સુધારક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
૨. પંડિત યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
૩. ગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ

એકમ-૩ : વિવેચન વિકાસ- ૨

૧. અનુગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
૨. આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
૩. અનુ-આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ

એકમ-૪ : વિવેચકોનું પ્રદાન:

૧. નવલરામનું વિવેચન
૨. નરસિંહરાવ દિવેટિયાનું વિવેચન
૩. વિશ્વનાથ મ. ભટ્ટનું વિવેચન
૪. સુરેશ જોષીનું વિવેચન

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે , જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન- જયંત કોઠારી

૨. વિવેચનની ભૂમિકા – પ્રમોદકુમાર પટેલ

૩. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – નગીનદાસ પારેખ

૪. આપણું વિવેચન સાહિત્ય – હીરા મહેતા

૫. વાત આપણા વિવેચનની – શિરીષ પંચાલ

૬. સાહિત્ય વિવેચન : રામનારાયણ પાઠક – સં. શિરીષ પંચાલ

૭. સાહિત્ય વિવેચન : વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી - સં. શિરીષ પંચાલ

૮. સાહિત્ય વિવેચન : સુરેશ જોષી – સં. શિરીષ પંચાલ

૯. સાહિત્ય વિવેચન : ભાગ-૧ , ૨ : ઉમાશંકર જોષી – સં. શિરીષ પંચાલ

૧૦. સાહિત્ય વિવેચન : જયંત કોઠારી – સં. શિરીષ પંચાલ

૧૧. વાત આપણા વિવેચનની (પૂર્વાર્ધ અને ઉત્તરાર્ધ)

૧૨. વિવેચન સંદર્ભ




Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-402

પ્રશ્નપત્ર : કૃતિ અભ્યાસ : વિશ્વ સાહિત્ય

નિયત કૃતિઓ

(૧) 'સિદ્ધાર્થ'

લેખક: હરમાન હેશ

અનુવાદ : અલકેશ પટેલ

પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન

(૨) 'આગન્તુકા' (પસંદગીની વાર્તાઓ)

સંપાદક : સતીશ ડણાક : આદર્શ પ્રકાશન

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ

૧. કાબુલીવાલા
૫. એમિલીનું ગુલાબ
૨. ગુણવત્તાની જ વાત
૬. વરસાદમાં એક બિલાડી
૩. યુદ્ધ
૭. સાપ
૪. શ્રી બિન્નેની બપોર
૮. જુનિયસ માલ્ટબી

એકમ-૧ : કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : અપરાજેય

એકમ-૨ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ: અપરાજેય

એકમ-૩ : વાર્તાઓનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પસંદગીની)

એકમ-૪ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ (પસંદગીની વાર્તાઓ આધારે)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે , જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. વિશ્વનવલકથા : સુમનશાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૨. શબ્દ દેશનો, શબ્દ વિદેશનો : ચંદ્રકાન્ત શેઠ : આદર્શ પ્રકાશન

૩. ભરતવાક્ય : ભરતમહેતા : રાવલ પ્રકાશન , પાટણ




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન

એકમ-૧ : ભાષાવિકાસ ભુમિકા :

૧. પ્રાચીન ભારતીય આર્ય (સંસ્કૃત) થી મધ્યમ ભારતીય આર્ય (પ્રાકૃત-અપભ્રંશ) સુધી આવતાં થયેલાં મહત્વનાં ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય પરિવર્તનો
૨. ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને તેના વિકાસ તબક્કાઓ
(અ) અપભ્રંશથી જૂની ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન (ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય)
(બ) જૂની ગુજરાતીમાંથી મધ્યકાલીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન
(ક) મધ્યકાલીન ગુજરાતીથી અર્વાચીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન

એકમ-૨ : ગુજરાતીના ધ્વનિ ઘટકોનો અભ્યાસ :

૧. ગુજરાતીના માન્ય સ્વરો
૨. ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વંજનો
૩. ગુજરાતી ભાષાના સંઘર્ષી વ્યંજનો
૪. ગુજરાતી ભાષાના અર્ધ સ્વરો
૫. ગુજરાતી ભાષાના અનુનાસિકો

એકમ-૩ : ભાષા અધ્યયનકાર્યનો ઐતિહાસિક પરિચય :

૧. પ્રાચીન ભારતમાં થયેલ ભાષા અધ્યયન
૨. ગુજરાતી ભાષા અધ્યયન ક્ષેત્રે વિદ્વાનોનું પ્રદાન
૧. હેમચંદ્રાચાર્ય
૨. નરસિંહરાવ દિવેટિયા
૩. કે. કા. શાસ્ત્રી
૪. ડો. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૫. ડો. પ્રબોધપંડિત
૬. ડો. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

એકમ-૪ : અર્વાચીન ગુજરાતી ભાષાસ્વરૂપ અને તેનું અધ્યયન :

૧. ગુજરાતની બોલીઓ (પટ્ટણી, સુરતી, સૌરાષ્ટ્રી, ચરોતરી)
૨. વાક્યમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ
૩. ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ
૪. ગુજરાતી ભાષાની લાક્ષણિકતા (ઉચ્ચારણ, સૂરભાર, જંકચર, વચન, લિંગ, સહાયકારક ક્રિયારૂપો, નિપાત, કૃદંત સદર્ભો)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિ સ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષા - ઉદ્ભવ, વિકાસ અને સ્વરૂપ - ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૪. ભાષાવિજ્ઞાન : ખંડ -૧ (સિક્કાંત નિરૂપણ) - ડૉ. કે.બી. વ્યાસ
૫. વ્યુત્પત્તિવિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૬. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ : ડૉ. યોગેન્દ્રવ્યાસ
૭. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮. ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૯. ભાષાવિજ્ઞાન : સિક્કાંત વિમર્શ - ડૉ. દિનેશ પટેલિયા
૧૦. રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય : ડૉ. ઊર્મિ દેસાઈ
૧૧. અધીતપર્વ - ૪, સંપાદકો : જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય
૧૨. પ્રારંભિક ગુજરાતી વ્યાકરણ : કનૈયાલાલ જોશી : આદર્શ પ્રકાશન



Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

પ્રશ્નપત્ર : ભાષા અને સાહિત્ય કૌશલ

એકમ-૧ : આ એકમમાં સાંપ્રતપ્રવાહો , પ્રકૃતિ - કુદરતને અનુલક્ષીને , કોઈ કુદરતી કે માનવસર્જિત આફતના વિકલ્પે સાહિત્યિક વિષય પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.

એકમ-૨ : કાવ્યકૃતિની સમીક્ષા - રસલક્ષી મૂલ્યાંકન - આસ્વાદલેખન

એકમ-૩ : કાવ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

વિકલ્પે

ગદ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

એકમ-૪ : સાહિત્યકૃતિનું અવલોકન (ત્રણમાંથી એક વિશે કૃતિ સમીક્ષા પૂછાશે)

૧. નવનિધિ : બળવંત જાની : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૨. ફૂલની ચરી : જિ.કા.વ્યાસ : રજાદે પ્રકાશન

૩. મને ટાણા લઈ જાવ - માય ડિયર જયુ : લટુર પ્રકાશન, ભાવનગર

૪. તરસ્યા મલકનો મેઘ - મણિલાલ હ. પટેલ : વિશ્વકોશ પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ-૫ : વિરામચિહ્નો - લેખન ચિહ્નોની ઓળખ:

આ એકમમાં લેખનમાં વપરાતાં વિવિધ લેખન ચિહ્નો -વિરામ ચિહ્નોનો વિદ્યાર્થીએ

પરિચય કરવાનો રહેશે. વિદ્યાર્થીએ લખાણમાં વપરાતા ચિહ્નોની ઓળખમાં એનું સંકેતચિહ્ન જણાવી લખાણમાં તેના ઉપયોગની ઉદાહરણસહ સમજૂતી આપવાની રહેશે. પ્રશ્નપત્રમાં કુલ દસ વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો પૂછાશે. તેમાંથી વિદ્યાર્થીએ કોઈ પણ સાતનો ઉત્તર આપવાનો રહેશે.

* અભ્યાસક્રમમાં નીચેનાં વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો સુચિત કરવામાં આવે છે:

- ૧) પૂર્ણવિરામ , ૨) અલ્પવિરામ, ૩) અર્ધવિરામ, ૪) ગુરુવિરામ, ૫) આશ્ચર્ય ચિહ્નક, ૬) પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન , ૭) અવતરણ ચિહ્નસ , ૮) લોપ ચિહ્ન , ૯) વિગ્રહરેખા , ૧૦) શબ્દતૂટક (હાઇફન) , ૧૧) પોલું મીડું , ૧૨) ત્રાંસી લીટી (ઓબ્લિક) , ૧૩) ફૂદડી , ૧૪) ટપકાં (ઇલિપ્સિસ) , ૧૫) એજન (ડિટ્ટો), ૧૬) કૌંસ, ૧૭) મોરપગલું (કાકપદ ચિહ્ન)

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. સાહિત્યિક નિબંધો: સંપાદક : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૨. સંદર્ભ: સંપાદક : જયંત કોઠારી

૩. ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ : સુરેશ જોષી

૪. કવિતાની સમજ : હેમંત દેસાઈ

૫. સાહિત્યાચન : બાબુ દાવલપુરા

૬. કાવ્યાસ્વાદ : સંપાદક : હર્ષદ ત્રિવેદી

૭. સાહિત્યિક નિબંધ સંચય: સં. રતિલાલ દવે.

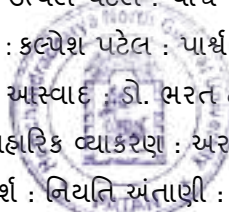
૮. કૃતિ સમીપે: સં. ઉત્પલ પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૯. વિચાર વિસ્તાર : કલ્પેશ પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૧૦. ગદ્ય અને પદ્ય આસ્વાદ : ડૉ. ભરત ઠાકર, આદર્શ પ્રકાશન

૧૧. ગુજરાતી વ્યવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી : અરુણોદય પ્રકાશન

૧૨. વ્યાકરણ વિમર્શ : નિયતિ અંતાણી : અરુણોદય પ્રકાશન



Handwritten signature

I/c. Registrar

Hemchandracharya

North Gujarat University

PATAN

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-સંપાદકોનો અભ્યાસ

એકમ-૧ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૧ :

૧. ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨. પુષ્કર ચંદરવાકર
૩. દુલેરાય કારાણી

એકમ-૨ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૨ :

૧. ભગવાનદાસ પટેલ
૨. શંકરભાઈ તડવી – રેવાબેન તડવી
૩. જયાનંદ જોશી

એકમ-૩ : ઉત્તર ગુજરાતના સંશોધકો:

૧. જયંતિલાલ દવે
૨. પ્રેમજી પટેલ
૩. વીરચંદ પંચાલ

એકમ-૪ : લોકસાહિત્યના સમીક્ષકો

૧. કનુભાઈ જાની
૨. હસુ યાજ્ઞિક
૩. બળવંત જાની

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે , જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. વનસ્વર – બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર

૨. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ – બળવંત જાની, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૩. આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૪. ભીલી લોકકૃતિઓ અને સંસ્કૃતિ – દીપક પટેલ

૫. મારી લોકયાત્રા વિશે – સં. પ્રેમજી પટેલ, અરાવલી પ્રકાશન

૬. મેઘાણી સાહિત્યની ભૂમિકા – ભરત મહેતા, ડિવાઇન પ્રકાશન

૭. લોકસાહિત્યના સંશોધક – સં. પુષ્કર ચંદરવાકર : અમૃતજાદવ

૮. લોકવાર્તા સ્વરૂપવિમર્શ – પ્રાંજલિ પટેલ

૯. અધીત પર્વ – ૪ : સં.જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા વગેરે.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

પ્રશ્નપત્ર : Dissertation

નોંધ: ડિઝર્ટેશન રાખનાર વિદ્યાર્થીને નિમ્નસૂચિત શરતો બંધનકર્તા રહેશે.

૧. ડિઝર્ટેશનનો વિષય વિદ્યાર્થીએ સ્થાનિક અનુસ્નાતક અધ્યાપકની સાથે રહી તેમની સંમતિથી નક્કી કરવાનો રહેશે તથા પ્રવેશની આખર તારીખ પછીના એક મહિના સુધીમાં યુનિવર્સિટીમાં સંમતિ માટે જાણ કરવાની રહેશે. મંજૂરી મેળવવા અરજી સાથે વિદ્યાર્થીએ સેમેસ્ટર -3 (ત્રણ) ની પ્રમાણિત ગુણપત્રકની નકલ રજૂ કરવાની રહેશે.
૨. ડિઝર્ટેશનનું માર્ગદર્શન સ્થાનિક અધ્યાપક જ કરશે.
૩. અન્ય પ્રશ્નપત્રની જેમ ડિઝર્ટેશનના પ્રશ્નપત્રના પણ અઠવાડિયે ચાર તાસ રહેશે.
૪. વિદ્યાર્થીએ ડિઝર્ટેશનના વિષય ઉપર આશરે ૧૦૦ પાનાનો વિવેચનાત્મક નિબંધ લખવાનો રહેશે. પાનાંની સંખ્યા આધાર માટે છે. મૂલ્યાંકન માટે લેખનની ગુણવત્તા કેન્દ્રમાં રહેશે.
૫. આ નિબંધ-નિબંધો યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા શરૂ થાય ત્યાં સુધીમાં પ્રોફેસર-ઇનચાર્જના પ્રમાણપત્ર સાથે યુનિવર્સિટી પરીક્ષા વિભાગ ઉપર પરીક્ષણકાર્ય માટે મોકલી આપવાના રહેશે.
૬. કોઇપણ અનુસ્નાતક શિક્ષક ડિઝર્ટેશનનો પરીક્ષક થઇ શકશે.
૭. અન્ય પ્રશ્નપત્રની જેમ જ ડિઝર્ટેશન પણ ૧૦૦ ગુણનું રહેશે.

ગુણ વિભાજન :

ડિઝર્ટેશનનું બાહ્ય મૂલ્યાંકન : ૭૦ ગુણ

ડિઝર્ટેશન વાચવા : ૩૦ ગુણ

કુલ ગુણ : ૧૦૦ ગુણ




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને ઇતિહાસ

એકમ-૧ : ૧. સાહિત્ય : સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર

૨. ઇતિહાસ : સ્વરૂપ , પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર

૩. સાહિત્ય અને ઇતિહાસનો આંતરસંબંધ

૪. ઐતિહાસિક નવલકથાનો સંક્ષિપ્ત પરિચય

એકમ-૨ : નિયત કૃતિ - ૧

કૃતિ : 'લાંછન'

લેખક: મોહનલાલ પટેલ , પ્રકાશક: રજાદે પ્રકાશન

કૃતિમાંથી બે વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે , જે કૃતિગત ઐતિહાસિક સંદર્ભ-સાહિત્યિકતા આધારિત હશે.

એકમ-૩ : નિયત કૃતિ - ૨

કૃતિ : 'જય સોમનાથ'

લેખક: ક. મા. મુનશી , પ્રકાશક: ગૂર્જર પ્રકાશન

કૃતિમાંથી એકના વિકલ્પે બીજો એમ બે પ્રશ્નો પૂછાશે , જે કૃતિગત ઐતિહાસિક સાહિત્યિક સંદર્ભો આધારિત હશે.

એકમ-૪ : નિયત કૃતિ -૩

કૃતિ : 'ઔરંગઝેબ'

લેખક: ચિનુ મોદી , પ્રકાશક: આદર્શ પ્રકાશન

કૃતિમાંથી એકના વિકલ્પે બીજો એમ બે પ્રશ્નો પૂછાશે , જે કૃતિગત ઐતિહાસિક સાહિત્યિક સંદર્ભો આધારિત હશે.

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે , જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. ઇતિહાસની વિભાવના અને ઇતિહાસ લેખન પદ્ધતિ : યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

૨. ઇતિહાસ એટલે શું : યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૬

૩. કનૈયાલાલ મુનશી : રતિલાલ સાં. નાયક : આદર્શ પ્રકાશન

૪. ગુજરાતની ગૌરવકથાઓ : મોહનલાલ પટેલ : આદર્શ પ્રકાશન

૫. ઇતિહાસ : ચરિત્ર અને ચિંતન : બી.એન. ગાંધી : આદર્શ પ્રકાશન

૬. ગુજરાતીની ઇતિ: મૂલક નવલકથાઓનો અભ્યાસ : કૃષ્ણકાન્ત કડકિયા

૭. ઇતિહાસનો મર્મ : ઇ.એચ.કાર : અનુવાદ- ત્રિદિપસૂહદ , પ્રકાશન-દર્શક સાહિત્યનિધિ ગૂર્જર પ્રકાશન

૮. કળાકારનો ઇતિહાસબોધ : ભરત મહેતા , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૯. પંચમવેદ : અસાઇત સાહિત્ય સભા

૧૦. પરિષદ પ્રમુખોના વ્યાખ્યાન: ભાગ-૨ , ભો.જે.વિદ્યાભવન




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

**HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY,
PATAN**

THE M.A. PROGRAMME IN ENGLISH LITERATURE

SEMESTER SYSTEM

(With effect from June 2019)

Semester: I, II, III, IV

SCHEME OF EXAMINATION

AND

COURSES OF READING

AS PER THE CHOICE BASED CREDIT SYSTEM




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

The syllabus of M.A. in English Literature comprises of 20 courses to be taught over 4 semesters and two years.

Semester 1

Courses 101- 105 (105 is interdisciplinary paper) (**Total Credits: 5x4=20**)

Paper: 101	Literature in English Language (1450-1660) Poetry
Paper: 102	Literature in English Language (1450-1660) Prose and Plays
Paper: 103	Classical and Renaissance Literary Criticism
Paper: 104	Indian Writing in English
Paper: 105 (A)	Adaptation Studies: Indian Subcontinent OR
Paper: 105 (B)	Classics (Greek and Roman) in Translation OR
Paper: 105 (C)	Literature by Indian Diaspora

Semester 2

Courses 201-205 (205 is interdisciplinary paper) (**Total Credits: 5x4=20**)

Paper: 201	Literature in English Language (1660- 1798)
Paper: 202	Literature in English Language (1760-1830)
Paper: 203	Neo Classical, Romantic and Victorian Literary Criticism
Paper: 204	English Language Teaching
Paper: 205 (A)	Adaptation Studies: American OR
Paper: 205 (B)	Classics (Russian) in Translation OR
Paper: 205 (C)	Noble and Booker Prize Winning Texts

Semester 3

Courses 301-305 (305 is interdisciplinary paper) (**Total Credits: 5x4=20**)

Paper: 301	Literature in English Language (1830-1914)
Paper: 302	Literature in English Language (1900-1950)
Paper: 303	Contemporary Literary Criticism
Paper: 304	Special Author (1): Translation: A Case Study of Tagore
Paper: 305 (A)	Humanism and Literature OR
Paper: 305 (B)	American Literature OR
Paper: 305 (C)	Research Methodology



Semester 4

Courses 401-405 (405 is interdisciplinary paper) (**Total Credits: 5x4=20**)

Paper: 401	Literature in English Language (1950 to the Present)
Paper: 402	Special Author (2): T.S. Eliot and W. S. Maugham
Paper: 403	Indian Poetics
Paper: 404	Indian Texts in Translation
Paper: 405 (A)	Philosophy and Literature
	OR
Paper: 405 (B)	Classics (French and German) in Translation
	OR
Paper: 405 (C)	Biographies and Autobiographies

Note:

All the five courses in each semester are core compulsory papers. Courses 0105, 0205, 0305 and 0405 are interdisciplinary papers.

SCHEME OF EXAMINATION

There will be a written examination of students at the end of each semester. Each paper will be of three hours' duration, and the maximum marks for each paper will be 70. Continuous internal assessment for each course will be for 30 marks as per the following scheme:

- (a) Written test: **15** marks
- (b) Seminar Presentation: **10** marks (for the paper presentation by the student in the departmental seminar in each semester.)
- (c) Overall Discipline, Attendance and Assignment: **05** Marks

Note: University examination would comprise of 70 marks. The format of the question paper will be as follows:

Format of the semester end examination question paper would be:

- Total Marks **70**
- Total Questions to be asked (Each With internal option) **05**
- One full length question from each unit **14**
- Fifth Question would be of Short notes **14**
[One from each unit, out of which students are expected to write two short notes,(each of 7 marks)]



Semester: IV

Paper 401

Literature in English Language (1950 to the Present)

- Unit: 1** William Golding: *Lord of the Flies*
Kazuo Ishiguro: *Remains of the Day*
- Unit: 2** J. K. Rowling: *Harry Potter and the Philosopher's Stone*
- Unit: 3** Ted Hughes: 'The Thought Fox', 'Snow drop', 'Hawk Roosting'
Philip Larkin: 'Deception', 'Church Going', 'The Whitsun Weddings'
- Unit: 4** John Osborne: *Look Back in Anger*
Harold Pinter: *Birthday Party*
- Unit: 5** Short notes (Short notes can be asked from the historical background of the period of this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of English Literature.)

Recommended Reading:

- * John Osborne : *A Better Class of Person: An Autobiography*
- * Bernard Bergonzi: *Wartime and Aftermath: English Literature and its Background 1939 -60*
- * Colin Chamber and Mike Priors: *British Drama*
- * Alan Carter: *John Osborne*
- * Andrew K. Kennedy: *Six Dramatists in Search of a Language*
- * Gareth Lloyd Evans: *The Language of Modern Drama*
- * John Russell Brown: *Theatre Language: A Study of Arden, Osborne, Pinter and Wesker*
- * Barry Peter (ed.): *Issues in Contemporary Critical Theory*
- * Dorothy Van Ghent : *The English Novel: Form and Function*
- * F.R. Leavis: *The Great Tradition*
- * Kazuo Ishiguro: *Never Let Me Go*
- * Brian W. Shaffer and Cynthia F. Wong (Ed.) : *Conversations with Kazuo Ishiguro*
- * Drag, Wojciech, *Trauma and Nostalgia in the Novels of Kazuo Ishiguro*
- * Horton, Emily, *Contemporary Crisis Fictions : Affects and Ethics in the Modern British Novel*
- * *Academy of American Poets*, <http://www.poets.org/> (September 12, 2001), "Ted Hughes.
- * J.K. Rowling: *Harry Potter and the Sorcerer's Stone: The Illustrated Edition*



Paper 402

Special Authors (2): T.S. Eliot & W. S. Maugham

- Unit: 1** T. S. Eliot: *The Wasteland*
Murder in the Cathedral
- Unit: 2** T. S. Eliot: 'Tradition and Individual Talent'
'The Metaphysical Poets'
- Unit: 3** W. S. Maugham: *Of Human Bondage*
The Razor's Edge
- Unit: 4** W. S. Maugham: 'Rain', 'Lotus Eaters', 'The Ant and the Grasshopper'
- Unit: 5** Short notes (Short notes can be asked from the historical background of the period of this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on the prescribed authors.)

Recommended Reading:

- * Boris Ford (ed.): *The New Pelican Guide to English Literature*
- * T. S. Eliot: *Sweeney Agonists*
- * T. S. Eliot: *The Family Reunion*
- * Spears Jewel Brooker: *Approaches to Teaching Eliot's Poetry and Plays*
- * Joseph Chiari: *T. S. Eliot Poet and Dramatist*
- * John Cooper: *Cambridge Introduction to T. S. Eliot*
- * W.S. Maugham: *The Moon And Sixpence*
- * Salina Hastings: *The Secret Lives of Somerset Maugham* (2009)
- * W.S. Maugham: *Collected Short Stories Volume 1 (Vintage Classics)*
- * Rebecca Beasley: *Theorists of Modernist Poetry: T.S. Eliot, T.E. Hulme, Ezra Pound*



Paper 403

Indian Poetics

Unit: 1 Indian Poetics: An Introduction

Bharata, Bhamah, Dandi, Vaaman, Rudrat,
Hemchandracharya and Jagannath

Unit: 2 Indian Intellectual Tradition:

Dhvani (Ideas propounded by Anandvardhan and
Abhinavgupta)

Unit: 3 Indian Intellectual Tradition:

Rasa Theory as propounded by Bharata &
Abhanavgupta

Unit: 4 Mammata

Kavyaprakash (Lakshana, Prayojana, Hetu, Shabd
Shakti and Gun-dosh, Alamkara)

Unit: 5 Short notes

(Short notes can be asked from the background
knowledge of this paper and formal class room
teaching will not be binding. Students can refer to
standard books on Indian Poetics/ Aesthetics.)

Recommended Reading:

- * Manomohan Ghosh : Bharata, *Natyasastra*, (Eng. tr.)
- * Babulal Shukla Shastri: Bharata, *Natyasastra*, (Hindi tr.)
- * R.S. Nagar (ed.): Bharata, *Natyasastra*, (Sanskrit text with the commentary *Abhinavabharati* of Acarya Abhinavagupta),
- * P.U. Naganath Shastri : Bhamaha, *Kavyalamkara*, (ed. & Eng. tr.)
- * Acharya Devendra Nath Sharma : Bhamaha, *Kavyalamkara*
- * K. Krishnamoorthy : Anandavardhana, *Dhvanyaloka*, (Eng. tr.)
- * Anandavardhana, *Dhvanyaloka*, (Hindi tr. with *Locana* of Acarya Abhinavagupta)
- * Ganganath Jha : Mammata, *Kavyaprakasa*, (Eng. tr.)
- * Pandit Kedarnath Sharma : Rajasekhara, *Kavyamimamsa*, (Hindi tr., 3rd ed.).
- * Kapoor, Kapil, *Literary Theory: Indian Conceptual Framework*
- * Gaurinath Shastri: "Sanskrit Poetics" in *Culture Heritage of India*, Vol. V
- * V.S. Seturaman (ed.): *Indian Aesthetics: An Introduction*
- * P. V. Kane: *History of Sanskrit Poetics*
- * David E. Cooper at. el. (ed.): *A Companion to Aesthetics*
- * V. Raghvan: *The Number of Rasa*
- * V. Raghvan: *Studies on Some Concepts of Alamkarasastra*
- * Tapasvi Nandi: *Sahrdyaloka*, Vol. I,II,III
- * Ananda K. Coomaraswamy: *Figures of Speech or Figures of Thought*




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Paper 404

Indian Texts in Translation

Unit 1 Kalidasa	<i>Kumarsambhavam</i> <i>AbigyanShakuntalam</i>
Unit 2 Valmiki	<i>Ramayana :As an Epic and 'Sundar Kaand'</i>
Upnishada	<i>Ishavasya Upanisada and its criticism</i>
Unit 3 Sharatchandra Chetterjee	<i>Devdasa</i>
Premchand	<i>Godan</i>
Unit 4 Girish Karnad	<i>Hayavadan</i>
K.M. Munshi	<i>The Glory of Patan</i>
Unit: 5 Short notes	(Short notes can be asked from the historical background of the period of this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of Indian Literature.)

Recommended Reading:

- * Max Muller (Trans.): *Abhigyan Shankuntalum*
- * N.P. Unni: *Kalidasa Sarvasvam: The complete Works of Kalidasa*
- * T.H. Griffith: *Ramayana of Valmiki*
- * Max Muller: *Sacred Books of the East*
- * K. Chaitanya: *A New History of Sanskrit Literature*
- * J. Ghosh: *Epic Source of Sanskrit Literature*
- * Gopal Madan: *Munshi Premchand: A Literary Biography*
- * Girish Karnard: *The Fire and the Rain*
- * Mahesh Dattani: *Find Solution*
- * Nayantara Sehgal: *Rich Like Us*
- * Arvind Mehrotra (ed.): *Twelve Modern Indian Poets*



Paper 405 (A)

Philosophy and Literature

- Unit: 1** Epictetus: *Discourses*
Cicero: *On Living and Dying Well*
- Unit: 2** Marcus Aurelius: *Meditations*
Seneca: *Letter to a Stoic*
- Unit: 3** Albert Camus: *The Myth of Sisyphus*
Jean Paul Sartre: *Nausea*
- Unit: 4** Herman Hesse: *Siddhartha*
Bertrand Russell: *Unpopular Essays*
- Unit: 5** Short notes (Short notes can be asked from the historical background of the period of this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of English Literature.)
(Students are required to read full texts of the above books)

Recommended Reading:

- * Will Durrant: *The Story of Philosophy*
- * Bertrand Russell: *A History of Western Philosophy*
- * Robert C. Solomon: *A Short History of Western Philosophy*
- * Nussbaum Martha: *The Therapy of Desire*
- * Robert C. Solomon: *True to Our Feelings*, OUP, UK, 2007.
- * William Chadwick: *The Selected Writings of St. Augustine*, OUP, UK,
- * Ted Brennan: *The Stoic Life*, Oxford, 2008.
- * William B. Irvine: *Why we Desire What we Desire*, OUP, Oxford, 2007.
- * Susan Neimen: *Evil in Modern Thought*, Princeton University Press, 2006.
- * Julian Baggini: *What Philosophers Think*, Oxford, OUP, 2006.
- * Charles Taylor: *A Secular Age*, Harvard University Press, 2009.
- * A. C. Grayling: *What is Good*, Random House, UK, 2003.
- * A. C. Grayling: *'Philosophy' Through the Subject*, Vol. I & II, OUP.
- * R. J. Hollingdale: *The Complete Works of Frederick Nietzsche*, Penguin, 1979.
- * Pierre Hadot: *What is ancient Philosophy*, Harvard University Press, USA, 1994.




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Paper 405 (B)

Classics (French and German) in Translation

Unit: 1 Victor Hugo:	<i>Les Miserables</i>
Flaubert:	<i>Madam Bovary</i>
Unit: 2 Herman Hesse:	<i>Siddhartha</i>
Thomas Mann:	<i>Magic Mountain</i>
Unit: 3 Moliere:	<i>The Misanthrope</i>
Goethe:	<i>Faust</i>
Unit: 4 Baudelaire:	<i>Flowers of Evil</i> (Selected Poems) 'Benediccion', 'The Albatross', 'Elevation', 'Correspondence'
Rilke:	<i>Duino Elegies</i> , Elegy-1, 2, 3.
Unit: 5 Short notes	(Short notes can be asked from the historical background of the period of this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of English Literature.)

Recommended Reading:

- * Mario Vargas Llosa: *The Temptation of the Impossible: Victor Hugo and Les Miserable*
- * Timothy Raser: *The Simplest of Signs: Victor Hugo and the Language of Images in France*
- * Jonathan Culler: *Flaubert: The uses of Uncertainty*
- * Timothy Unwin (ed.): *The Cambridge Companion to Flaubert*
- * Harry Levin: *The Gates of Horn: A Study of five French Realists*
- * Ingo Cornils: *A Companion to the Works of Herman Hesse*
- * Otto Bareiss: *Herman Hesse*
- * John R. Williams: *The Life of Goethe: A Critical Introduction to the Literary Works*
- * A.S. Kline: *The Restless Spirit: A Scene by Scene Study of Goethe's Faust*
- * Jonathan Mayne (ed.): *The Painter of Modern Life and Other Essays*
- * Scott Haine: *The History of France* (Relevant Volumes)
- * Lois Boe Hyslop: *Baudelaire, Man of His Time*
- * Rosemary Lloyd: *The Cambridge Companion to Baudelaire*
- * Anita Barrows: *Rilke's Book of Hours: Love Poems to God*
- * Rainer Maria Rilke: *Letters to a Young Poet*



Paper 405 (C)

Biographies and Autobiographies

- Unit: 1** Augustan: *Confessions*
Boswell: *The Life of Dr. Johnson*
- Unit: 2** Nirad C. Chaudhary: *The Autobiography of an Unknown Indian*
Sylvia Nasser: *A Beautiful Mind*
- Unit: 3** M. K. Gandhi: *My Experiment with Truth*
Benjamin Franklin: *The Autobiography of Benjamin Franklin*
- Unit: 4** Virginia Woolf: *Selected Diaries*
Anne Frank: *The Diary of Anne Frank*
- Unit: 5** Short notes (Short notes can be asked from the historical background of the writers prescribed for this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on prescribed writers.)

Recommended Reading:

- * Peter Brown: *Augustine of Hippo*
- * John O'Meara: *The Young Augustine*
- * Fredrick Vander Meer: *Augustine the Bishop*
- * Pat Rogers: *Johnson and Boswell*
- * B. Dobree: *English Literature in the Early 18th Century*
- * A. R. Humphreys: *An Augustan World*
- * Arthur Ponsonby: *English Diaries*
- * W. Shumaker: *English Autobiography*
- * Swapan Dasgupta: *Nirad C. Chaudhary; the First Hundred years of Celebration*
- * Louis Fischer: *Gandhi*
- * K.K. Sharma: *Indo- English Literature*
- * Virginia Woolf: *Orlando: A Biography*
- * Virginia Woolf: *The Common Reader*
- * Bernard Blackstone: *Virginia Woolf a Commentary*



HEMCHANDRACHARY NORTH GUJARAT UNIVERSITY
PATAN



SYLLABUS
MASTER OF ARTS
SOCIOLOGY

[CREDIT BASED SEMESTER SYSTEM]

[FROM 2019-20]




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

HEMCHANDRACHARY NORTH GUJARAT UNIVERSITY

PATAN

Notes:

- (1) For the students doing M.A. degree in Sociology the courses are divided into core courses and inter disciplinary courses.
- (2) Each semester have four papers are core papers.
- (3) One inter disciplinary courses of three option.
- (4) Semester 4 dissertation is compulsory one of the option
- (5) Marks are divided into external and internal. Each course external marks are 70 and Internal are 30.
- (6) Dissertation have 70 marks are theory and 30 marks have vivo voice Examination

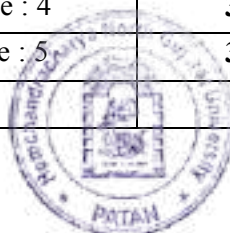
SCHEME OF EXAMINATION:-

Students will be evaluated on the basis of a written examination at the end of each semester and internal assessment for each course during the semester. Each paper will be of three hours duration, and the maximum marks for each paper will be 70. The internal assessment for each course will be for 30 marks, out of which 15 marks will be for written tests. Assignments given by the Department - 05 marks and 10 marks for the Seminar presentation by the student in the departmental seminar in each semester.

University examination would comprise of 5 questions of the total weighting of 70 marks. Question 1 to 4 are would be of 14 marks with internal option. In the answer of this question, the students will have to write an essay type answer in approximately 300 words. Question 5 would be the question of short note type 04 questions of 14 mark, the students will have to right any two short note.

Semester

Course	Hours/week	Credit
Core Course : 1	3+1 = 04	04
Core Course : 2	3+1 = 04	04
Core Course : 3	3+1 = 04	04
Core Course : 4	3+1 = 04	04
IDC Course : 5	3+1 = 04	04
Total	20	20



c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester -1			
No	Course Code	Name of Course	Credits
1	SOCC-101	Theoretical Perspective in Sociology	04
2	SOCC-102	Methods in Sociological Research	04
3	SOCC- 103	Gender and Society	04
4	SOCC-104	Social Change in India	04
5	Inter Disciplinary courses SOIDC 105	1. Political Sociology - OR 2. Sociology of Aging - OR 3. Family Welfare & Counseling	04
		Total	20

Semester -II			
No	Course Code	Name of Course	Credits
1	SOCC-201	Classical Sociological Tradition	04
2	SOCC - 202	Qualitative Social Research	04
3	SOCC - 203	Urban Society in India	04
4	SOCC - 204	Sociology of Education	04
5	Inter Disciplinary courses SOIDC 205	1. Sociology of Tribal People - OR 2. Crime and Society - OR 3. Environment and Society	04
		Total	20




 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

Semester - III			
1	SOCC - 301	Perspective on Indian Society	04
2	SOCC - 302	Social Demography	04
3	SOCC - 303	Sociology of Religion	04
4	SOCC- 304	Industry and Society in India	04
5	Inter Disciplinary courses SOIDC 305	1. Regional Sociology - OR 2. Social Movement in India - OR 3. Human Rights and Society	04
		Total	20

Semester - IV			
1	SOCC - 401	Sociology of Development	04
2	SOCC - 402	Rural Sociology	04
3	SOCC - 403	Social Problems of Modern India	04
4	SOCC - 404	Change and Development in Tribal Society	04
5	Inter Disciplinary courses SOIDC 405	1. Sociology of Mass Communication - OR 2. Sociology of Literature - OR 3. Dissertation	04
		Total	20
		Grand Total	80




 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

M.A.Sem. IV

Core Course

SOCC - 401

SOCIOLOGY OF DEVELOPMENT

Objectives

India is undergoing rapid economic development, to be able to understand, assess and explore its sociological implication, in this paper the student is sought to be familiarised with the various paths and issues of development.

Outcome :

1. Students will be sensitised towards various marginalized sections of Society and also able to study the present factors and processes of development.
2. Students will understand the path and theory of development.

Course Outline :

Unit - 1 Introduction

1. Manning and Origin of Sociology of Development
2. Methodology of Sociology of Development
3. Scope of Sociology of Development
4. Social structure and Development

Unit - 2 Paths of Development

- | | |
|----------------------------------|-------------------------|
| 1 Western Model (capitalist) | 2 Socialist development |
| 3 Third World Model. Mix economy | 4 Japaness Model. |
| 5 Gandhian Model. | |

Unit - 3 Theories of Development

- | | |
|--|---------------------|
| 1. Theories of Modernization | 2. Less Development |
| 3. Dependency | 4. Social Evolution |
| 5. Recent Trend of Theories of Development | |

Unit - 4 Recent Trend of Development of Gujarat

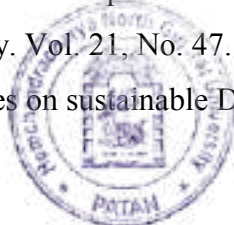
- | | |
|----------------------|----------------------|
| 1. Industry | 2. Urban Development |
| 3. Ocean coast | 4. Tribal Society |
| 5. Rural Development | |



[Signature]
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Recommended Books :

- Abraham, M. F. 1990. Modern Sociological Theory : An Introduction, New Delhi : OUP
- Agrawal, B. 1994. A Field of One's Own : Gender and Land Rights in South Asia Cambridge : Cambridge University Press.
- Appadurai, Arjun. 1997. Modernity At Large : Cultural Dimensions of Globalization, New Delhi : OUP
- Dereze, Jean and Amratya Sen. 1996. India : Economic Development and Social Opportunity. New Delhi : OUP
- Desai, A. R. 1985. India's Path of Development : A Marxist Approach. Bombay Popular Prakashan. (Chapter 2)
- Giddens Anthony, 1996. "Global Problems and Ecological Crisis" in Introduction to Sociology. IInd Edition : NEw York : W.W.Notron & Co.
- Harrison, D. 1989. The Sociology of Modernization and Development. New Delhi : Sage
- Haq, Mahbub Ul. 1991. Reflections on Human Development. New Delhi: OUP
- Moor, Wilbert and Rogert Cok. 1967. Social Change. New Delhi : Prancie-Hall (India)
- M. S. Gore - Sociology of Development
- Sharma, S.L. 980."Criteria of Social Development", Journal of Social Action. Jan- Mar.
- Sharma, S.L. 1986. Development : Socio-Cultural Dimensions, Jaipur: Rawat Chapter 1
- Sharma, S.L. 1994. "Salience of Ethnicity in Modernization : Evidence from India", Sociological Bulletin. Vol. 39, Nos. 1&2. pp. 33-51.
- Srinivas, M. N. 1966. Social Change in Modern India. Berkley : University of Berkley.
- Symposium on Implications of Globalization. 1995. Sociological Bulletin. Vol. 44 (Articles of Mathew, Panini & Pathy).
- UNDP, Sustainable Development, New York : OUP
- World Bank. 1995. World Development Report. New York.
- Amin, Samir. 1979. Unequal Development. New Delhi : OUP
- Giddens, Anthony. 1990. The Consequences of Modernity. Cabridge : Polity Press.
- Kiely, Ray and Phil Marfleet (eds.) 1998. Globalization and the Third World. London : Routledge.
- Sharma, S.L. 1992. "Social Action Groups as Harbingers of Silent Revolution", Economic and Political Weekly. Vol. 21, No. 47.
- Sharma, S.L. 1994. "Perspectives on sustainable Development in South Asia : The Case



M.A.Sme. IV
Core Course
SOCC- 402
RURAL SOCIOLOGY

Objective

The course is designed to develop sociological skill on peasant and social structure in the following ways: Understanding of rural structure, change and development in India. Imparting skills to reconstruct rural institutions and making aware with prevailing approaches to study rural society viz. rural community and peasantry.

Outcome :

1. Students will come to know rural society and rural social system
2. Students will learn about social change and rural development programme

Course Outline :

Unit - 1 Introduction

- Meaning, scope and nature of Rural sociology.
- Methods of study of rural sociology
- Importants of study of rural sociology in India.
- Objectives of the study if Rural Sociology

Unit - 2 Rural social system

- Family : Manning and type
- Marriage : Manning and type
- Religion : Manning and nature
- Economy : Manning and characteristics
- Caste-system : Manning and characteristics
- Jajmani Pratha.

Unit - 3 Rural Social Change

- Nature of Change : Factor Hindering and Supporting Factor
- Effect of Change :
- Trend of Change :
- Planned rural development :




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Unit - 4 Rural Development Programme

- MNREGA
- Jawahar Rojgar Yojana
- Gokul Gram Yojana
- Total Sanitation campaign
- IRDP - Integrated Rural Development programme
- Jyoti Gram Yojna

Recommended Books :

- Desai, A. R. : Rural sociology in India, Bombay; Popular Prakashan, 1977, pp. 269-336, 425-527.
- Dhanagare, D. N. : Peasant Movements in India, New Delhi : Oxford University Press, 1988, pp. 1-25, 88-155.
- Omvedt, Gail: Land, Caste and Politics, Delhi : Department of Political Science, Delhi University, 1987, Introduction only.
- Shanin, T. : Peasantry : Delineation of a Sociological concept, Journal of Peasant Studies, 1991, pp. 180-200.
- Agrawal, Bina : Who Sows? Who Reaps? New Delhi : Institute of Economics Growth, Full Booklet.
- Chauhan, Brij, Raj Bharat me Gramin Samaj, (hindi) A.C. Brothers, (Jaipur - Bhopal.) 1988
- Ashih, Nandi Ambiguous Journey to the City, OUP, New Delhi 1999
- Redfield, Robert, The little community and peasant society, Chicago Uni. Press, Chicago 1960
- Majumdar, D.N., Rural Profile (ed), Ethnographil and Folk culture society, Lucknow 1955




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

SOCIAL PROBLEM OF MODERN INDIA

Objective

This course is designed to identify and analyze some of such emerging social issues and problems from sociological perspective. In the interest of systematic ordering, the issues and problems have been classified into four sets: structural, familial, developmental and disorganization. The course seeks to go beyond the commonsense understanding of the prevailing social issues and problems in order to project them into their structural context. Accordingly, it focuses on their structural linkages and interrelationships.

Outcome :

1. Students will know to the emerging social issues and problems of contemporary India.
2. To acquire sociological understanding of these issues and problems over and above their commonsense understanding, empower them to deal with these issues and problems and to serve as change agents both in governmental and non-governmental organizations.

Course Outline :

Unit - 1 Introduction

Meaning, characteristics of social Problem
scope and nature of Social Problem.

Deviant Behaviour : Meaning Causes, Impact and types

Conformity Behaviour : Meaning Causes and Impact

Unit - 2 Social Problem - 1

Youth Unrest : Manning, nature, Causes and Remedial Measures

Caste Tension : Manning, nature, Causes and Remedial Measures

Child Crime : Manning, nature, Causes and Remedial Measures

Slum : Manning, nature, Causes and Remedial Measures

Unit - 3 Social Problem - 2

Beggary instinct : Manning, nature, Causes and Remedial Measures

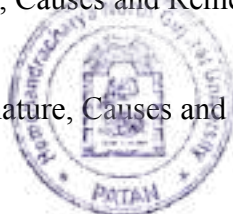
Unorganized and Migrated Labour : Manning, nature, Causes and Remedial Measures

Child Labour : Manning, nature, Causes and Remedial Measures

Suicide : Manning, nature, Causes and Remedial Measures

Unit - 4 Social Problem - 3

Superstition : Manning, nature, Causes and Remedial Measures




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A.Sem. IV

Core Course

SOCC- 404

CHANGE AND DEVELOPMENT IN TRIBAL SOCIETY

Objectives

1. To make the students understand the concept and approaches to study of tribes.
2. To acquaint the students with the problems of tribes and the factors responsible for change in tribal socio - cultural life.

Outcome :

1. Student will obtain proper knowledge about tribes in India.
2. Student will know to tribal transition and development.

Course Outline :

Unit - 1 Tribal Society

1. Approaches to the study of tribes : Sociological and Anthropological
2. Definition and characteristics of Tribes
3. Differences between tribes and non-tribes.

Unit - 2 Tribes in Transition

1. Impact of Industrialization and Urbanization
2. Media and tribal Society
3. Changes in Social Economical and political life
4. Issues of Tribal Identity and Tribal Movements.

Unit - 3 Tribal Development

1. Approaches to tribal development : Assimilations and Intergrationist
3. Constitutional rights of the scheduled tribes.

Unit -4 Problems of Tribes

1. Land alienation, poverty and Indebtedness
2. Health Problem
3. Displacement and rehabilitation
4. Tribal Migration




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A.Sem.IV
Inter Disciplinary Courses
SOIDC 405
SOCIOLOGY OF MASS COMMUNICATION
(Optional Paper)

Objectives

To Sensitize the students about the importance of social dimension of Communication and inter relationships between Society and Communication.

Outcome :

1. Students would use communication effectively in the use of Sociological Theories.
2. A new dimension and perspectives to understand Indian Society Develop

Course Outline :

Unit - 1 Introduction

1. Meanings of Communication
2. Type of Communication
3. Communication as Social Interaction through messages.
4. Communication as Power Relationship
5. Sociology of Communication : Meaning Scope. Effective Communication

Unit - 2 Theories of Communication

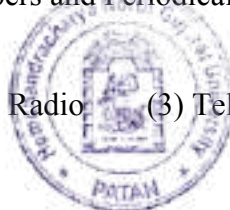
Functionalist, Marxist, Critical Theory, and cultural Studies and Postmodern approach. Extension theories of Communication, Cultural Diffusion.

Unit - 3 Growth and Role of the Media in India

1. Colonial
2. Post Colonial period
3. Tools of Personal Communication
 - (1) Post Service - Effect of Indian Society
 - (2) Telecom - Effect of Indian Society

Unit - 4 Role of Agencies of communication

1. Print Media : News Papers and Periodical
2. Electronic Media.
 - (1) Movies
 - (2) Radio
 - (3) Television




I/c. Registrar
North Gujarat University
PATAN

M.A.Sem.IV
Inter Disciplinary Courses
SOIDC 405
Sociology of Literature

Objectives :

1. Students will get awareness about Sociology of Literature.
2. Building Intellectual Capacity of the Students through the study of Society and Literature.
3. Students will start utilizing Logic and Fantasy.
4. Students will be familiar with the Social Problems and Sensitivity through the Study of Literature.

Outcome :

1. Students will get Information regarding the Sociology of Literature as branch of Sociology.
2. Get knowledge between the Inter Relationship of Literature and Society.
3. They will be able to do Sociological analysis of Literature.

Unit - 1 Literature and Sociology

1. Introduction of Sociology of Literature.
2. Meaning and Subject matter of Sociology of Literature.
3. Relation of the Literature with Sociology and Methods of Sociology of Literature.

Unit - 2 Social Context of Literature

1. Meaning and Characteristics of the Literature.
2. Types of Literature.

Unit - 3 Author and Society

1. The life of Pannalal Patel
2. Social Context of the Literature of Pannalal Patel
3. Social Context of the Literature of Umashank Joshi.

Unit - 4 Literary Text Sociological Analysis

1. The expression of Society in Vanamana
2. Sociological Analysis of Vanamana
3. The expression of Society in Malelajiv
4. Sociology Analysis of Malelajiv




I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN